

ZÁPAS O DUŠI 120

Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!

JARO 2014
ROČNÍK 25

Sola Scriptura – Jedině Písmo

Solus Christus – Jedině Kristus

Sola Gratia – Jedině milostí

Sola Fide – Jedině vírou

Soli Deo Gloria – Jedině Bohu Sláva

OBSAH

Bůh nechybuje	1
Nové jméno	2
U holiče	5
Svědectví Kláry Steigerové	6
Úvahy o vytrvalosti	8
Užitek učení o vyvolení	13
Boží předzvědění	20
Desatero kazatele II.	24
Praktické přípravy na shromáždění	29
Věrný vykladač Písma	30
Jezero a řeka (J 3,16)	32
Svatá Písma	36
Co psal Mojžíš o Kristu	38
Dopisy čtenářů	42
Zimní konference	44
Jak jsme hospodařili	45

BŮH NECHYBUJE

– James Russell Miller –

**Bůh se v jednání se svými dětmi
nedopouští chyb!**

♦ *V nich ležávalo množství nemocných, slepých, chromých a ochrnutých... Byl tam i jeden člověk, **nemocný již třicet osm let.** (J 5,3.5)*

To je na nemoc pěkně dlouhá doba! Je těžké být tolik let nemohoucí!

Dnešní lekce by se mohla hodit lidem, kteří jsou takto postiženi, a my bychom se měli na chvíli zastavit a přemýšlet o jejich situaci. Nemocní křesťané mají k dispozici mnoho útěchy, pokud si ji připustí k srdci. **Bůh se v jednání se svými dětmi nedopouští chyb!** On ví, v jaké škole se naučí to nejlepší a díky jakým zkušenostem nejlépe porostou.

Spalující ohně nemoci dokážou spálit mnoho řetězů hříchu a světskosti! Mnozí z těch, kdo jsou už v nebi, budou Bohu navždy děkovat za své pozemské postižení, které je uchránilo od hříchu. Můžeme si být jisti, že Bůh nikdy nepovolává žádné ze svých dětí do nemoci, aniž by

2 ZÁPAS O DUŠI

měl v úmyslu jim skrze ni požehnat. V nemoci se skrývá:

- duchovní lekce, kterou je chce naučit;
- nový pohled na Jeho lásku, který jim chce odhalit;
- některá křesťanská ctnost nebo milost, kterou v nich chce rozvinout.

Pokoje nemocných bychom měli vždy pokládat za *posvátná* místa, protože si uvědomujeme, že nás tam Bůh povolává kvůli nějakému zvláštnímu působení na naše duše.

Musíme být velmi opatrní, abychom nepropásli to *dobré*, co Bůh chce, abychom nemocí získali. Jen ti, kdo důvěřují

Kristu a spočívají na Jeho prsou, získávají požehnání z nemoci. Příliš mnoho nemocících je postupně nespokojených, nešťastných, zahořklých a nevrých. Nemoci se častokrát nepodaří přinést dobru těm, kdo trpí. Je jen málo životních zkušeností, ve kterých se tak moc potřebujeme hlídat a oddat se modlitbám k Bohu. Postarejte se o to, aby nemoc zůstala vně vašeho *srdce* – uvnitř uchovejte Krista s Jeho láskou a pokojem! ■

(Denní čtení z Kristova života, 1890)

www.gracegems.org

NOVÉ JMÉNO

– Emma Scrivener –

Emma Scrivener popsala svou zkušenost s anorexií, se kterou se setkala během svého dětství a dospělosti, a která ohrozila její život. Říká: „Ačkoliv se mi dostalo profesionální zdravotní pomoci, byla to víra a láskyplný sbor, co v konečném důsledku změnilo můj život.“ Zde je výňatek z její knihy (se svolením autorky).

Seděla jsem před ohněm a zírala skrze šlehaající a prskající plameny. Ve snaze zachránit se jsem zničila všechno, o čem jsem tvrdila, že to miluji. Došla jsem na konec sebe sama – v ničem jsem se nevyznala.

Šaty ani majetek nefungovaly. Akademické úspěchy mi připadaly prázdné. Morálka – má pravidla – zdánlivě nabízela záchranu, ale ve skutečnosti mě dusila. Rituály, které slibovaly mou spásu, se staly okovanými pouty, díky nimž jsem se ocitla v pekle. Svůj domov jsem ponořila do tmy. Zapomněla jsem na vše, kromě sebe. Když přišlo světlo, schoulila jsem se před ním. Bez Boha jsem však neměla žádné „já“, o kterém by se dalo mluvit. Už to přišlo – konec. Už nebylo kam jít.

V zoufalství jsem křičela k Bohu, před kterým jsem se tak moc snažila utéct. „Pane,“ řekla jsem, „už nemůžu. Vzdávám se. Už dlouho utíkám a jsem unavená. Nezvládám sama sebe. Chci existovat a vždycky jsem se o to snažila – celý svůj život. Nefunguje to. Už v tom nemůžu pokračovat. Jestli chceš, vezmi si, co zůstalo, a nalož s tím podle svého.“

A potom jsem čekala.

Bůh, který je tu

Nevím přesně, co jsem očekávala. Možná hněv. Blesk z nebe, který ukončí to, co jsem začala. Tíhu božského ticha nebo možná vůbec nic. V každém případě – ohňostroj se nekonal. Žádní andělé nebo ne-

čekané záblesky světla, alespoň jsem žádný neviděla. Stalo se však něco jiného. Něco zcela nečekaného. Cítila jsem Boží ohromující lásku. Cítila jsem Jeho přítomnost. Bylo mi, jako kdyby byl se mnou, jako kdyby Mu na mně záleželo.

Vítr hučel v komíně a já jsem prožila něco, co jsem nikdy předtím neokusila. Hluboké vnitřní ticho. Klid, jako kdyby někdo vypnul všechny okolní hluk.

Den předtím jsem pomáhala mamince s výběrem textu na pohřeb mé babičky. Bible stále ležela na stole. Sebrala jsem ji a otevřela Zjevení 1,14. Text popisuje Ježíše, jak stojí v nebeském trůnním sále. Zní to fantasticky, a přesto je to jen způsob, jak vyličit slovy vidění, které přesahuje kapacitu slov.

◆ *Jeho hlava a vlasy bělostné jako sněhobílá vlna, jeho oči jako plamen ohně; jeho nohy podobné kovu přetavenému ve výhni a jeho hlas jako hukot příboje. v pravici držel sedm hvězd a z jeho úst vycházel ostrý dvousečný meč; jeho vzhled jako když slunce září v plné své síle. (Zj 1,14–16)*

Jak čtu, slova přímo ožívají. Co si pamatuji, příliš jsem tlačila na pilu. Víc než by se od kohokoliv dalo čekat. Příliš soustředěná, příliš potřebná, prostě mě bylo příliš. A teď je tady někdo jiný. Někdo zanícenější než já.

Bůh, který je v Kristu

To vidění mi vzalo dech. Zářivý, hrozný, nádherný. Neodolatelný. Tvář jako slunce. Neobsazitelný. Oslepující. Jeho intenzita pohltila tu moji jako polední zář světla svíčky.

Oči jako plamen ohně. Kdo by se odvažil setkat se s Jeho pohledem?

Hlas jako hukot příboje. Co bych k tomu mohla dodat?

Přede mnou stál živý Bůh. Ty oči. Ten hlas. Žádné masky ani výkony Ho nemožnou udržet na uzdě. V moci Jeho pohledu vidím samu sebe a chci zemřít. Proniká každou obranou, každým pozlátkem. Vidí mě, ale nemračí se ani necouvá.

Jsem před ním jako přišpendlená. Vidí mě takovou, jaká jsem, a neodchází. Pronikavě na mě hledí a ani nemrkne. Prokoukl mě. Dokonale a úplně. Jsem odhalena.

A tak stejně jako Jan padám před Ním na svou tvář. On ale neskončil. Sbírá mě ze země. Zvedá mi bradu a dívá se mi do očí. Dotýká se mě, jako se dotkl Jana, a říká: „*Neboj se. Já jsem první i poslední, ten živý; byl jsem mrtev – a hle, živ jsem na věky věků. Mám klíče od smrti i hrobu.*“ (Zj 1,17–18).

Tady je tedy konečně Bůh, který je větší než mé úsilí. Osoba, v jejíž intenzitě mohu spočinout. Zde najdu odpověď na každou otázku. Záleží na životě? Ano. Mám nějakou cenu? Ano.

Mohu poznat odpuštění? Ano. Mohu být odhalena a přitom milována? Ano, ano, ano. Milionkrát ano!

Tady je Pán, který se sklonil, který natáhl svou ruku a který šeptá: „*Neboj se.*“ Tady je Ježíš!

Bůh, který boří

Celá jsem se třásla. Otočila jsem pár stránek do páté kapitoly Zjevení. Našla jsem další obraz Spasitele – stejně tak působivý a přesto zcela odlišný. Stojí tam: „*Neplač. Hle, zvítězil lev z pokolení Judova...*“ (Zj 5,5)

Prsty jsem sevřela stránku, jak jsem se připravovala setkat se s tímto lvem,

4 ZÁPAS O DUŠI

slavným mohutným dobyvatelem. Ale takto text nepokračuje. Verš 6 říká toto:

♦ *Vtom jsem spatřil, že uprostřed trůnu... stojí Beránek jako zabitý... (B21)*

Je to ta samá osoba. Lev je však nyní popsán jako Beránek.

Kdo je tedy tento Ježíš? Je to Bůh, který překonává naše očekávání. Je Stvořitelem vesmíru a je krvácejícím a polámaným Beránkem. Je ztělesněním síly a slávy, ale také křehkosti a bolesti. Ježíš jako Pán, lev dobyvatel. A Ježíš jako Beránek, obětovaný a zlomený. Je vládcem, jenž nestrpí rivaly ani odpor. Je také služebníkem shrbeným v tom nejnižším postavení. Je Synem Boha a Synem člověka. Ví, jaké to je být slabý a zahanbený a osamělý a opovrhovaný. Je lvem, který umírá jako Beránek.

Ve středu křesťanské víry stojí velmi podivný symbol. Kříž. Představuje slabost a utrpení a hanbu – smrt zločince, ne krále. Je to obraz Boha, který přichází zemřít. Není to trochu – no, obscénní?

Proč zrovna taková smrt? Proč ne jiná? Nějaká trochu bezpečnější. Taková vylepšená. Nebo ještě lépe – ve skrytu, někde pryč z dohledu. A vlastně, proč vůbec umírat? Úspěch je přeci o moci a slávě. Kdo chce Boha, který umírá s ostudou?

Kdo chce takového Boha? Já. Já Ho chci.

Pro někoho jako jsem já, zlomeného a zdrceného hříchem a hanbou, není jen dobrou volbou. On je jediným možným Zachránцем.

Hnaná a svévolná. Myslela jsem si, že jsem zapálená, ale před tímto velkým lvem jsem já ten, kdo uhýbá pohledem. V mém zoufalství, co jsem si sama způsobila, jsem se domnívala, že jsem pronikla

do všech svých hlubin, ale zabitý Beránek jde hlouběji, než jsem si kdy dokázala představit.

Beránek, který ke mně přichází v mém zhroucení. Lev, který přemáhá všechny mé nepřátele. Bůh, který obrací svou tvář ke mně a říká: „Jsi moje. Vykoupil jsem tě a to stačí.“

„To stačí.“ Co to znamená? Dost bojů a usilování a schovávání a utíkání. Dost hladovění. Už ani otázka. Žádné požadavky. Nezměnitelný fakt.

Bůh, který dává

Ještě před chvílí by mě taková slova naplnila hrůzou. Teď ve mně vyvolala vzrušení plné naděje. Poprvé jsem pocítila, že mám svou totožnost. Moje existence má nějaký účel.

Nebylo to nic z toho, co jsem si myslela nebo očekávala, ale to nevadilo. Neřídila jsem to, ale potkala jsem Někoho, kdo ano – Boha, který dokázal uspokojit veškeré mé touhy a všechn můj hlad. Jemu jsem mohla odevzdat vládu nad sebou a nezničilo mě to. On na to stačil a chtěl mě.

Myslela jsem si, že síla znamená odmítat sloužit. Ale tento Ježíš mi ukázal opak, ne jako tyran nebo nebeský zadavatel úkolů, ale jako dar. Přišel, aby sám sebe obětoval. A všechno se touto pravdou změnilo.

Na kříži byla odňata moje špatnost i dobrota – jeho oběti byly prohlášeny za nepodstatné. Nechtěl omluvy, předsevzetí nebo ujištění, že se zlepším. Chtěl mě.

Místo, aby mě přiměl k výkonu, tak mě vyvedl čistou z mého bojiště. Na oplátku mi položil jedinou otázku: Přijmu Ho?

Chvilí jsem přemýšlela o tom, co to znamená. Snažila jsem se vymezit svůj svět pravidly a rituály – systémy, které by mi zajistily život. Nikdy jsem však nerozuměla tomu, co to znamená přijímat.

Byla jsem dívka, která vždy říkala ne. Ne lidem, ne vztahům, ne manželství a zdraví, rodině a jídlu. Ne riskování a toužení a zranitelnosti a potřebám. Ne evangeliu, které jsem si nemohla zasloužit. Ne Bohu, který byl větší než já – který stál o mé srdce, ne o moje dobré úmysly.

V minulosti jsem otočila přes tisíc „nových listů“. Získala jsem stovky nových začátků, každý předem určený k selhání. Tato předsevzetí se všechna týkala mě – mých pravidel, mé síly, mého evangelia, mého způsobu.

Na konci jsem ztratila vše, co jsem se pokoušela udržet. Dostala jsem přesně to, o co jsem žádala – víru bez vztahu a zákon bez lásky. To však ve mně způsobilo ještě větší hlad než kdy předtím.

Opravdové pokání

V Římanům 2 je verš, kterému jsem nikdy nerozuměla. Říká toto: „...dobrotivost Boží tě chce přivést k pokání.“

Má verze pokání neměla prostor pro dobrotivost. Byla o strachu, pýše a vlastní vůli. Moje verze říkala: „Dej se dohromady. Snaž se víc, dělej víc, dělej to lépe. Naprav své chyby, nebo budeš čelit následkům.“

Opravdové pokání však vypadá úplně jinak. Je to výsledek Boží dobrotivosti, jež je nezasloužená a vylévána bez omezení. Jak jsem stála před Pánem, očekávala jsem ránu pěstí. Dal mi polibek. To, co mě nakonec uzemnilo, byla milost. Ta mě dostala na kolena.

Boží dobrotivost nás vede k pokání. Nerozuměla jsem jí. Nedokázala jsem si ji vysvětlit. Nemohla jsem ji řídit, ale také jsem jí nedokázala odolat. Jako déšť v poušti zaplavila utajená bolestivá místa, roztřásla mě a změnila. Srdce se mi rozbušilo z Jeho hlasu. „Miluji tě takovou, jaká jsi,“ řekl. „Ale nenechám tě tak. Dávám ti nový začátek. Dávám ti nové jméno.“

Hanebná, nepoužitelná, divná, tlustá. Tak jsem se jmenovala dřív. Moje nové jméno je úplně jiné.

A New Name – Grace and healing for anorexia (Nové jméno – milost a uzdravení z anorexie), vydalo IVP v r. 2012.

www.emmascrivener.net

U HOLIČE

Muž přišel k holiči, aby si jako vždy nechal ostříhat vlasy a zastříhnout vousy. Začal se s holičem bavit o všem možném, až se řeč stočila na téma Bůh.

Holič řekl: „Koukněte, pane, já nevěřím, že Bůh existuje, jak vy říkáte.“

„Proč si to myslíte?“, odpověděl zákazník.

„To je jednoduché. Stačí, když vyjdete na ulici a hned je vám jasné, že Bůh nemůže existovat. Kdyby totiž existoval, nebylo by tolik nemocných lidí, opuštěných dětí, tolik bolesti a trápení. Neumím si představit Boha, který by toto všechno dopustil.“

Zákazník se odmlčel, protože nechtěl vyvolat hádku. Když holič dokon-

6 ZÁPAS O DUŠI

čil svou práci, muž vyšel na ulici a hned za rohem spatřil muže, který byl úplně zarostlý, neoholený a velmi zanedbaný. Rychle se vrátil k holiči, otevřel dveře a řekl: „Víte co? Holiči neexistují!“

„Jak to myslíte, že holiči neexistují,“ ptal se udivený holič. „Vidíte přeci, že jsem tady a já jsem holič.“

„Ne!“, vykřikl zákazník. „Kdyby existovali, nebyli by na ulici lidé s dlouhými

vlasý a vousy, jako je například tamten muž.“

„Ó, holiči existují, ale problém je, že lidé k nim nechodí.“

„Přesně tak,“ přikývl muž. „Teď jste trefil hřebíček na hlavičku. Bůh existuje, ale problém je v tom, že lidé k Němu nejdou a nehladají Ho. Proto je ve světě tolik bolesti a trápení.“ ■

Internetový folklór

SVĚDECTVÍ KLÁRY STEIGEROVÉ

Následující slova zazněla ve sboru CB Praha 6 – Dejvice, který Pavel a Klára Steigerovi dlouhá léta navštěvují, a kde byli požádáni, aby řekli něco málo o službě, kterou dělají.

Když jsem přemýšlela o tom, co je nejdůležitější, a s čím bych se s vámi chtěla podělit, abych pravdu řekla, inspirovala mě Martinova ilustrace z minulého kázání o křesťanském pacifismu a následný pohovor se staršovstvem minulou neděli. A tak místo toho, abych se rozpovídala o naší službě, podělím se s vámi o to, jak se formovala moje křesťanská víra.

Klíčová událost, která stála u mého znovuzrození, byla pravým opakem poklidného křesťanského obecenství. První opravdové kázání, které jsem kdy v životě slyšela, se týkalo role ženy v dnešní společnosti. Nevím, zda jste někdy slyšeli kázání na verše z 5. kapitoly listu Efezským. Zkuste si představit nevěřící, ateismem vychovanou emancipovanou ženskou z komunistické země. Z dnešního pohledu mohu říct, že to, co jsem slyšela, bylo na hony vzdálené od křesťanského pacifismu. Bylo to radikální kázání a já

jsem zůstala úplně pať. Abych pravdu řekla, nebyla jsem oslovena, ale oťřesena. Jak to, že jsem nic podobného nikdy neslyšela? Tady bych ráda poznamenala, že kdyby kazatel necitoval verše jeden za druhým a nevysvětlil důsledky odklonu od Písma, nevím, jak dlouho bych vydržela poslouchat. Jedno však vím jistě, kdyby mě Pán Bůh nezasáhl na nejcitlivějším místě, asi bych zůstala v temnotě dál. Když na konci kázání pastor řekl, že příště si povíme o roli muže, nemohla jsem se dočkat.

Nedlouho poté, to už jsme pravidelně docházeli do sboru, přišlo druhé překvapení. Průměrná nedělní návštěvnost se pohybovala kolem 8 000 lidí. Modlitebna měla kapacitu asi 2 500 míst. Už při první návštěvě jsem nechápala, jak rychle se modlitebna v neděli zaplnila. Kdo neseděl na místě alespoň 15 minut před začátkem, musel stát vzadu. V té době už nestačily dvě bohoslužby ráno a jedna

večer. A pak jsme z kazatelny slyšeli následující: „Aby bylo všem jasné, modlitebnu nebudeme rozšiřovat, nebudeme přistavovat balkony. Naším úkolem je připravovat ty, kteří jsou ochotni nést evangelium mimo zdi této budovy. Nepotřebujeme ohřívače církevních lavic. Zapojte se do služby a budeme mít místa dost. Vaše pole působnosti je mimo tuto budovu.“ Když jsem slyšela tohle, hrklo ve mně znovu. Už jste někdy byli ve sboru, kde kazatel nevyslyšel hlas lidu nebo kde by vás ze sboru vyháněli?

Od té doby jsem do sboru přicházela s vědomím, že se mám něco nového naučit, nejen pasivně sedět a nechat se unášet příjemnými pocity. Ze zkušenosti vím, že radikální křesťanství příjemné často není. V takovém sboru člověku nepřijde na mysl, že se mu zrovna dnes nechce. Právě naopak. Nemohli jsme se hutného kázání nabažít. V počátcích nás dokonce obtěžovaly chvály, které byly na nejvyšší úrovni, ale my jsme chtěli slyšet Boží slovo. A že dobře připravené výkladové kázání bylo mocné, jsme prožívali každou neděli. Překvapovalo nás, co všechno se dá z Bible vyčíst, jak je živá a jak moudře promlouvá do dnešních dnů. Stačilo naslouchat a naše životní priority se ze dne na den měnily. Ač jsme byli sotva znovuzrození, cítili jsme misijní povolání dříve, než jsme zjistili, že něco takového jako misie existuje. Věděli jsme tak málo, ale i to málo bylo mnohem víc, než věděli naši kamarádi. Jejich první reakce byla, že si z nich zase chceme vystřelit.

Představte si ještě jednu situaci. Když sbor ztratil v krátké době dva kazatele, oba

nečekaně zemřeli, starší sboru hledali mladého kazatele, aby jim vydržel co nejdéle. Oslovili absolventa teologického semináře bez předchozí kazatelské zkušenosti. Než nabídku sboru přijal, oznámil staršovstvu, že na přípravu nedělního kázání potřebuje 30 hodin týdně. To znamenalo, že pastorec a administrativně správní chod sboru musel být rozdělen mezi starší a k tomu pověřené členy sboru. Byl přijat. Tento požadavek nebyl zbytečný ani samoučelný. Z přípravy nedělních kázání vznikly sborníky komentáře k jednotlivým knihám Nového zákona, a po létech i studijní Bible se všemi odkazy a vysvětlivkami. Z kázání vznikaly studijní materiály pro individuální i skupinové použití. Vše, co bylo odkázáno, bylo zaznamenáno na audionosič, odvysíláno na desítkách křesťanských stanic a kazety nedělních kázání se rozesílaly po celé Americe. Každé kázání přineslo četný užitek.

První, co se po jeho instalaci přihodilo, bylo, že odmítl oddat rozvedenou dceru jednoho ze starších. A co se stalo? Polovina tehdy asi čtyřsetčlenného sboru odešla se starším jinam. Co následovalo? Tato očistná kúra měla za následek, že se počet členů sboru po několika letech každoročně zdvojnásoboval. Původní budova sboru se stala místem služby druhého kazatele pro španělsky hovořící obyvatele Los Angeles. Tak se stalo, že byla postavena větší modlitebna a když po pár letech opět kapacitně nestačila, začalo staršovstvo a členská základna sboru uvažovat o možnostech přístavby. Jak to dopadlo jsem už zmiňovala. Místo řešení prostoru hlavní modlitebny byla postavena obrovská multifunkční budova, něco jako tělocvična. Přes týden

8 ZÁPAS O DUŠI

sloužila jako tělocvična, v neděli to bylo místo pro biblické kroužky. Kroužky o 12 lidech se vždy po třech měsících měnily. Tak jsme poznávali nové učitele i nové bratry a sestry. Tato budova dala později vzniknout škole a o něco později i teologickému semináři.

A proč vám tohle všechno říkám? Protože bych si přála, aby i náš sbor byl radikální, aby slovo, které slyšíme, proměňovalo nejen naše životy, ale i životy v našich rodinách a kolem nás. Přála bych si, abychom všichni pocítovali potřebu studovat Boží slovo, abychom se nepřizpůsobovali tomuto světu, aby se naše hodnoty radikálně lišily od světa a církevního liberalismu. Probuzení a reformace jde ruku v ruce. Bez studia Božího slova se ve sboru nic nezmění. Vždy mě zarazí, jak jsou křesťané snadno ošáleni kdejakým závanem větru přicházejícího ze světa.

V pátek jsme se sešli s věřícími kamarády, které známe 18 let. Při této příležitosti nám ukázali video z jejich svatby – kde zazněla čtyři svědectví. My dva, náš kamarád, který už je na pravdě Boží a jeden kazatel. Všechna svědectví měla jedno společné: křesťané o své víře nehovoří, nehovoří o tom, jak se změnil jejich život, nehovoří o svém vztahu a lásce k Bohu, nečtou kvalitní křesťanskou literaturu, neúčastní se biblických hodin, nerozvíjejí dál myšlenky, které je v kázání zaujaly. A to je nejen škoda, odpusťte, co teď řeknu, ale i křesťanská nuda. Proto mezi nás lidé přicházejí a odcházejí, proto nemáme žádnou vizi, proto z nás nezáří křesťanská radost, proto propadáme nespokojenosti, reptání a kritice všeho a všech. Nevěříte? Zkuste věnovat pozornost rozhovorům, které mezi sebou vedeme. ■

VYVTRVALOST, VYVOLENÍ, PŘEDZVĚDĚNÍ

ÚVAHY O VYTRVALOSTI

– Meinolf Mellwig –

◆ *Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. (Mt 24,13)*

V dnešní době není teologie pro spoustu křesťanů ničím atraktivním. Běžný znovuzrozený křesťan má jen velmi omezené teologické znalosti. Zná starozákonní příběhy a má své oblíbené verše z Nového zákona. Mnohdy nevnímá potřebu správného teologického pohledu na život a na svět.

Téma spasení je jednou z nejzákladnějších oblastí teologie. Na jedné straně asi máme všichni zcela jasno v tom, co musí člověk udělat, aby byl spasen a také v tom, že spasení si nikdo nemůže za-

sloužit. Na druhé straně si však očividně nevíme rady s některými výstrahami spojenými se spasením. Jedním z takových míst je i výše uvedený verš.

I když je spasení stoprocentně jen z milosti (Ef 2,8–9), je zde vytrvalost jasně uvedena jako podmínka dosažení spásy. Při pohledu na tento verš v různých komentářích najdeme nejrůznější vysvětlení. Pro spásu však nemohou žádnou platit nové podmínky. Podmínkou spasení je vždy víra, která vytrvá až do konce. V knize Zjevení je myšlenka

vytrvalosti vyjádřena termínem „zvíťezit“ (Zj 2 a 3). Tato vytrvávající víra není lidský výkon, ale Boží zásluha.

Proč je ale toto téma tak důležité? Podíváte-li se někdy na starší seznamy domácích víry ve vašem sboru (pokud něco takového máte), anebo na seznam lidí, kteří chodili do mládeže, najednou s hrůzou zjistíte, kolik je těch, kteří sice s vírou začali dobře, ale po nějaké době se vrátili ke starému způsobu života. Každému, komu na lidech záleží, přijdou na mysl aspoň dvě otázky. První je: „Co bude s takovými lidmi?“ Druhá zní: „Co můžeme dělat, aby byl počet takových lidí v budoucnu co nejmenší?“

Oč půjde?

Chceme se v několika článcích věnovat otázce vytrvalosti a podívat se na toto téma z různých pohledů.

V tomto prvním článku chceme ukázat, že citovaný verš opravdu myslí to, co se na první pohled zdá, že myslí, a sice že člověk musí vytrvat ve víře až do konce, aby byl spasen.

Ve druhém článku se chceme zabývat významem slova „milost“. Dosažení cíle, který je před námi, je Boží milost. Je ale Boží milost vždy bezpodmínečná?

Jeden článek chceme věnovat Ježíšovým aktivitám a učení, které měly probudit nábožensky zaměřené lidi z falešné jistoty spasení. Další článek bude věnován tomu, jak je důležité mít neustále před očima nebeský domov a Boží zaslíbení ohledně věčnosti. V několika dalších článcích se chceme podívat na lidskou odpovědnost ohledně vytrvalosti. Které

praktické oblasti našeho běžného života mají velký vliv na naši vytrvalost? Podíváme se i na tři hlavní oblasti, ve kterých Satan na věřící útočí a jak v nich obstát.

Věnujeme se také důležitosti správného výběru přátel a společenství jako lidské odpovědnosti ve vztahu k vytrvalosti.

Dva druhy textů o spasení

Žijeme v době, kdy lidé nejsou zvyklí něco vydržet. Mnohdy na první pohled vidíme, že existují snadnější cesty, než žít obtížný život. A tak se z lidského myšlení hodnota vytrvalosti vytrácí. Mnoho lidí nevydrží v práci, ve studiu, ve službě ve sboru a ani v manželství.

I když jsou to všechno důležité oblasti našeho života, nic z toho není tak důležité, jako vydržet ve víře. Vždyť přece jde o naše věčné spasení. Je to tak opravdu? Na to se teď chci zaměřit. Prosím, abyste všechny uvedené verše četli a zkoumali, zda opravdu potvrzují to, co říkám.

Pokud jde o spasení – v Bibli jsou zaslíbení, ale také varování a výstrahy.

Na jedné straně máme jasná zaslíbení, že naše spasení představuje jistotu.

♦ *Toto píšu vám, kteří věříte ve jméno Syna Božího, abyste věděli, že máte věčný život. (1 J 5,13)*

Podle tohoto verše je věčný život něčím, čím si můžeme být jisti. Potvrzuje to celá řada dalších míst, která říkají, že nás už nikdo nevytrhne z Boží ruky (J 10,28) a že spasení je Božím darem bez lidských zásluh (Ef 2,8–9). Bůh nám také jasně říká, že svého rozhodnutí přijmout nás nebude nikdy litovat a že ho nikdy nevezme zpět (Ř 11,29).

10 ZÁPAS O DUŠI

Bylo by to zcela jasné, kdyby neexistoval zmíněný verš z Mt 24,13 a řada podobných veršů, které spojují spasení výrazně s vytrvalostí. V jiném verši čteme:

◆ *Kdo zvítězí, bude oděn bělostným rouchem a jeho jméno nevymažu z knihy života, nýbrž přiznám se k němu před svým Otcem a před jeho anděly. (Zj 3,5)*

Navíc máme v Bibli několik úseků, které varují před odpadnutím:

◆ *Jestliže tedy ti, kdo poznáním Pána a Spasitele Ježíše Krista unikli poskvrnám světa, znovu se do nich zapletou a podlehnou jim, budou jejich konce horší než začátky. Bylo by pro ně lépe, kdyby vůbec nebyli poznali cestu spravedlnosti, než aby se po jejím poznání odvrátili od svatého přikázání, které jim bylo svěřeno. (2Pt 2,20–21)*

◆ *Kdo byli už jednou osvětleni a okusili nebeského daru, kdo se stali účastníky Ducha svatého a zakusili pravdivost Božího slova i moc budoucího věku, a pak odpadli, s těmi není možno znovu začínat a vést je k pokání, protože znovu křížují Božího Syna a uvádějí ho v posměch. (Žd 6,4–6)*

◆ *Jestliže svévolně hřešíme i po tom, když jsme už poznali pravdu, nemůžeme počítat s žádnou obětí za hřích, ale jen s hrozným soudem a žářem ohně, který stráví Boží odpůrce. (Žd 10,26–27)*

Čtyři pohledy na texty s varováním a výstrahou

Co si počít s těmito texty? Mluví opravdu o tom, že znovuzrozený křesťan může od Krista odpadnout? Výklady se dají shrnout do čtyř zcela odlišných pohledů.

První pohled je ten, že křesťan může odejít od Pána, a tak ztratit spasení. Tento pohled mají lidé, kteří se dívají hlavně na varování ohledně spasení a vnímají je tak silně, že „zapomínají“ na jasná zaslíbení, že spasení je něco jistého.

Druhý pohled na tyto „varovné úseky“ je ten, že křesťan může odejít od Pána, ale že tím neztratí své spasení, ale „jen“ svou odměnu v nebi. Tito lidé věří, že zaslíbení stejně jako varování a výstrahy jsou napsána pro věřící a že odpadnutí od víry je možné. Nevěří však, že by odpadnutí mělo za následek ztrátu spasení. Na podporu svého tvrzení citují:

◆ *Když mu dílo shoří, utrpí škodu; sám bude sice zachráněn, ale projde ohněm. (1K 3,15)*

Podle něj člověk neztratí spasení, ale odměnu.

Třetí pohled nevěří, že by se tyto texty týkaly znovuzrozených křesťanů. Podle nich tyto texty mluví o lidech, kteří se stali součástí církve, prožívali Boží přítomnosti i moc a vydávají i svědectví o své víře, ale přesto nikdy neprožili znovuzrození. Podle tohoto pohledu je smysl těchto výstrah v tom, aby vystřízlivěli z falešné jistoty a aby je přivedly k opravdovému pokání. Podle jejich výkladu znovuzrozený křesťan nikdy neodpadne od víry. Na důkaz svého pohledu citují hlavně verš:

◆ *Vyšli z nás, ale nebyli z nás. Kdyby byli z nás, byli by s námi zůstali. Ale nezůstali s námi, aby vyšlo najevo, že nepatří všichni k nám, kdo jsou s námi. (1J 2,19)*

Čtvrtý pohled říká, že tyto varující texty ve skutečnosti nepopisují žádnou reál-

nou možnost. Popisují jen hypoteticky, co by bylo, kdyby... Mají spíše ukázat strašné důsledky odpadnutí, před kterými nás náš Pán ve své milosti ochraňuje. Tyto verše nás mají vést k vděčnosti a ke chválám. Důležitý verš, který zastánci tohoto pohledu citují, je napsán na konci snad nejdůraznější výstrahy:

◆ *I když takto mluvíme, jsme o vás převšedčeni, milovaní, že jste na dobré cestě ke spáse. (Žd 6,9)*

Kromě prvního pohledu se všechny odvolávají i na citát z dopisu apoštola Pavla:

◆ *A jsem si jist, že ten, který ve vás začal dobré dílo, dovede je až do dne Ježíše Krista. (Fp 1,6)*

Popis těchto pohledů je velmi zjednodušený a tím možná i trochu zkreslený, ale pro naši úvahu by měl být dostačující, v principu správný. V tuto chvíli není třeba se pro jeden z nich rozhodnout. Podívejme se nejprve na další skutečnosti ohledně spasení.

Dvě skutečnosti o spáse – spasení jsme anebo budeme?

V Bibli stojí téměř vedle sebe dvě teologické skutečnosti, které se na první pohled vzájemně vylučují. O čem to Bible hovoří? „Jsme“ spasení anebo „budeme“ spasení? Je naše spása budoucí událostí anebo událostí z minulosti? Spasil mne Kristus v den, kdy jsem uvěřil, anebo nás spasí v den, kdy nás vezme k sobě? Verše, které potvrzují to první, jsou mimo jiné tyto:

- ◆ *Milostí tedy jste spaseni skrze víru. (Ef 2,8)*
- ◆ *Jedinému Bohu, který nás spasil skrze Ježíše Krista, našeho Pána, buď sláva. (Ju 1,25)*

Verše, které mluví o spasení jako o budoucí události jsou např.:

- ◆ *...vždyť nyní je nám spása blíže, než byla tenkrát, když jsme uvěřili. (Ř 13,11)*
- ◆ *I když takto mluvíme, jsme o vás převšedčeni, milovaní, že jste na dobré cestě ke spáse. (Žd 6,9)*

Dalo by se uvést mnoho dalších veršů, které nám ukazují, že spasení je obojí. Jsme spasení od okamžiku, kdy jsme přijali Ježíše Krista jako Pána a Spasitele. Ale zároveň platí, že budeme spaseni, když vytrváme ve víře až do konce. Něco, co nám Kristus už vydobyl a zaslíbil, dostaneme, pokud vytrváme.

◆ *Potřebujete však vytrvalost, abyste splnili Boží vůli a dosáhli toho, co bylo zaslíbeno. (Žd 10,36)*

Co když někdo nevytrvá? Nebude spasen! Musí vytrvat! Možná si teď myslíš, že na to nemáš, abys vytrval. To je pravda. Nikdo na to nemá. Existuje tedy vůbec jistota spasení? Ano! V čem? V jistotě, že Bůh je věrný a dokončí se mnou dílo, které ve mně započal. Nemusím tím pádem už nic dělat? Musíš! Musíš vytrvat do konce!

Zní to jako paradox a z lidského hlediska to paradox je. Je to ale to, co učí Bible. Navíc to není jediný paradox. V Bibli jich máme hodně, a to dokonce i co se týká spasení...

Jsme předurčení a vyvoleni k věčnému životu už před založením světa. Ještě než jsme se narodili, bylo jasné, že uvěříme a budeme spasení (Ef 1,4–5). Bible ale přitom stejně klade důraz na to, že člověk musí uvěřit a že k tomu musí slyšet Boží slovo (Ř 10,14). Proč tedy zvěstujeme evangelium a proč vyzýváme lidi k obrá-

12 ZÁPAS O DUŠI

cení? Je to proto, že člověk není spasen na základě předurčení nebo vyvolení, ale protože věří. Lidská odpovědnost je navzdory vyvolení a předurčení plně na místě. Není odsunuta.

Úplně stejně tomu je s vytrvalostí do konce. I když máme spasení jasně slíbené a Bůh slibuje i dokončení toho, co v nás započal, je naší lidskou odpovědností vytrvat do konce.

Jsou to dvě velmi podobné skutečnosti: vyvolení a jistota spasení na Boží straně, obrácení a vytrvalost na straně lidské. Přesto ale vnímám, že v praxi děláme mezi lidskou odpovědností obrátit se a lidskou odpovědností vytrvat ve víře velký rozdíl. Při evangelizaci slyšíme jasné a silné výzvy k obrácení, protože máme jasně před očima lidskou odpovědnost. Málokdy ale slyšíme tak jasné a silné výzvy k vytrvalosti. Je to ale tak potřebné, protože obojí je pravda. „Uvěř a budeš spasen“ – ale právě tak platí „vytrvej a budeš spasen!“

Zaslíbení a varování

Pro náš lidský mozek je velmi těžké přijmout myšlenku o předurčení a vyvolení a současně klást důraz na lidskou odpovědnost přijmout Pána Ježíše jako Spasitele a Pána. Stejně těžké je pro nás nechat stát vedle sebe Boží zaslíbení, že nás povede až do cíle a lidskou odpovědnost vytrvat až do konce.

Nikdo z nás, kteří teď čteme tyto řádky, ještě není v cíli. Ještě jsme ho nedosáhli. Jsme všichni ještě na cestě. Pořád nám hrozí velké nebezpečí.

◆ *Vyvstanou lžimesiášové a lžíproroci a budou předvádět znamení a zázra-*

ky, aby svedli vyvolené, kdyby to bylo možné. (Mk 13,22)

Díky Bohu máme zaslíbení, že jako vyvolení nebudeme svedeni. Ale zároveň máme jasnou výzvu k tomu, abychom se před svody chránili a vytrvali.

- ◆ *Ale vy, milovaní, protože to víte předem, chraňte se, abyste nebyli svedeni bludem bezuzdných lidí a neodpadli od vlastního pevného základu. (2Pt 3,17)*
- ◆ *Bratři, snažte se stále více potvrzovat své povolání a vyvolení, protože když to budete dělat, nikdy nepadnete. (2Pt 1,10)*

Boží působení v nás

Jak to Pán Bůh dělá, že dojdeme až do cíle, že vytrváme až do konce? Dělá to všemi způsoby. Jedním z nich je to, že do svého Slova nechal napsat vážné varování před důsledky odpadnutí a působí v nás, abychom je brali vážně a bojovali všemi způsoby, aby k tomu nedošlo.

Nejsou ta varování zbytečná, když je jasné, že vyvolený člověk neodpadne a každý znovuzrozený křesťan dojde do cíle? Nejsou! Představte si velkou nebezpečnou bažinu. Všude kolem ní jsou cedule, kde je napsáno: „Pozor, bažina. Nebezpečí života. Nevstupovat!“

Po dvaceti letech se zjistí, že do bažiny ještě nikdo nevstoupil. Znamená to, že ty výstražné cedule jsou zbytečné a že mohou být demontovány, anebo to znamená, že fungují a plní svou funkci? Mám za to, že platí to druhé!

Problém není v tom, že varování jsou zbytečná, ale v tom, že už je nebereme vážně. Pokud učení o jistotě spasení má

v tvém životě za následek, že se už hříchů nebojíš, jsi na špatné cestě. Stále platí:

◆ *...s bázní a chvěním uvádějte ve skutek své spasení. (Fp 2,12)*

Přesný překlad tohoto řeckého verše zní takto: „S **bázní a chvěním *konejte* své spasení.**“ Ale ještě než v nás může vzniknout strach a zaměření na vlastní slabost, Pavel dodává:

◆ *Nebot Bůh je ten, který ve vás působí i chtění i činění podle své dobré vůle. (Fp 2,13)*

Je-li tvůj pohled na spasení tak jednostranný, že zapomínáš na vlastní odpovědnost, potřebuješ získat zpátky rovnováhu.

A na druhé straně, máš-li před očima jen své nedostatky a pochybuješ o svém spasení, podívej se znovu na Boží zaslíbení:

◆ *Milostí tedy jste spasení skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. (Ef 2,8–9)*

Co ale přesně znamená brát vážně biblická varování před odpadnutím a výzvy k vytrvalosti? Co to znamená prakticky? Dělat všechno, co můžeme, abychom vydrželi až do konce? Co přesně je naše odpovědnost?

Těmto praktickým otázkám se chci věnovat i v dalších článcích. Postupně se chci podívat na nejdůležitější oblasti křesťanského života a na to, kde nám hrozí nebezpečí. Modlím se, abychom na konci svého života mohli všichni říci s Pavlem:

◆ *Bojoval jsem dobrý boj, svůj běh jsem dokončil, víru jsem zachoval. Teď na mne čeká koruna spravedlnosti. (2 Tm 4,7–8 B21)*

UŽITEK UČENÍ O VYVOLENÍ (EF 1,4)

– jk –

V posledních číslech ZoDu jsme se dotkli otázky vyvolení. Je to téma, které se nejen s určitou pravidelností objevuje na stránkách našeho časopisu, ale také stále budí kontroverzní ohlasy. Proto přinášíme hlubší výklad jednoho ze stěžejních textů Písma, o který se učení o vyvolení opírá.

Z kontextu Ef 1,3–6 vyplývá, že vyvolení pokládá základ pro všechno další duchovní požehnání, o kterém čteme v následujících verších. Nepodmíněné Boží vyvolení před stvořením světa stojí na samotném počátku – jenom díky němu můžeme mluvit o vykoupení v Kristu a zapečetění Duchem (Ef 1,7–14).

Vyvolení není nepodstatné učení Písma a je třeba, abychom mu dobře porozuměli – a nejenom dobře, ale především správně, a to znamená tak, jak je toto

učení představeno v Božím slově. Ale nejde jenom o to rozumět tomuto učení, ale musíme vidět, jak je toto učení užitečné, a hlavním cílem (a to je důraz Efezským 1,3–6) je, abychom našli v tomto učení radost a zalíbení.

I. VYSVĚTLENÍ UČENÍ O VYVOLENÍ

◆ *...v něm [Kristu] nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tváří. (Ef 1,4)*

14 ZÁPAS O DUŠI

Čtvrtý verš je vysvětlením předchozího. Toto vysvětlení vyniká ještě mnohem více v originále, kde je na začátku tohoto verše drobné řecké slovíčko, které je v tomto kontextu trochu obtížné přeložit. „Bud' pochválen Bůh“ (v. 3):

◆ *...podle [toho,] jak si nás v něm před založením světa vyvolil...*

(Ef 1,4 Pavlík)

Bůh nám požehnal tím, že nás vyvolil. Vyvolení je důsledkem Božího požehnání, stejně jako všechno, co následuje po čtvrtém verši: předurčení (v. 5), což je spolu s vyvolením dílem Otce; vykoupení a odpuštění hříchů (v. 7) – dílo Syna – a nakonec zapečetění (v. 11) – dílo Ducha svatého. Prvním důsledkem Božího požehnání je vyvolení.

A. Vyvolení je učením celého Písma

Učení o vyvolení není ničím okrajovým, co by se křesťanů dotýkalo jenom někdy nebo jenom zlehka. Učení o vyvolení je integrální, neoddělitelnou součástí celého Písma. Od Genesis po Zjevení. Bůh vyvolil Abrahama – a povolal ho z aramského Uru do země, kterou mu dal. Bůh vyvolil Izáka (nikoliv Izmaela). Bůh vyvolil Jákoba, a ne Ezaua:

◆ *Což nebyl Ezau Jákobův bratr? je výrok Hospodinův. Jákoba jsem si zamíloval, Ezaua však nenávidím.*

(Mal 1,2–3)

Apoštol Pavel používá tento verš jako ilustraci učení o vyvolení v Římanům 9.

Bůh vyvolil Josefa mezi jeho bratry, aby stal zachránce Izraele. Vyvolil Judu, aby z něj vzešli králové Izraele a Spasitel, vyvolil Lévijsce mezi všemi ostatní-

mi kmeny, aby sloužili v Hospodinově svatyni, vyvolil si Jeruzalém, aby tam spočinulo Jeho jméno, vyvolil si Davida mezi jeho bratry, ... a mohli bychom pokračovat dál a dál. Ježíš si vybral, vyvolil, dvanáct učedníků a řekl jim slova, která potřebujeme slyšet také my, protože zapomínáme na to, **kdo je kdo**:

◆ *Ne vy jste vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo... Kdybyste náleželi světu, svět by miloval to, co je jeho. Protože však nejste ze světa, ale já jsem vás ze světa vyvolil, proto vás svět nenávidí.*
(J 15,16.19)

Můžeme projít celým Novým zákonem a stále se budeme setkávat s učením o vyvolení. Tesalonickým Pavel napsal:

◆ *Víme přece, bratří Bohem milovaní, že patříte k vyvoleným, neboť naše evangelium k vám nepřišlo pouze v slovech, ale v moci Ducha svatého...*
(1Te 1,4–5)

Celé dlouhé pasáže Písma – jako je J 6, J 17, nebo Ř 8–11 – se zabývají učením o vyvolení. O vyvolení mluví všechna evangelia, Skutky, Pavel, Jan, Jakub, Petr. Toto učení nestojí na okraji zájmu inspirovaných pisatelů Písma.

V poslední knize Bible čteme o tom, že Kristus, Beránek Boží, bude bojovat s těmi, kteří se Mu postaví na odpor, a přemůže je:

◆ *... protože je Pán pánů a Král králů; ti, kdo jsou s ním, jsou povolání a vyvolení a věrní.* (Zj 17,14)

Učení o vyvolení je učením celé Bible – a nejenom od Genesis po Zjevení, ale jak

čteme v našem textu v Ef 1,4 – je to Boží jednání, které tady bylo ještě před tím, než bylo cokoli stvořeno – před stvořením světa. Ještě nebylo nic – všechno bylo jen v Boží mysli a Bůh v Kristu vyvolil ty, z nichž na konci věků učiní slavnou a krásnou nevěstu pro svého Syna. Kvůli nim v určeném čase také Boží Syn přišel a právě je Boží Duch v jejich čase přitáhl ke kříži. Tak je oslavena celá Boží Trojice v jednotném díle, které dělá pro naše spasení.

B. Nepodmíněné vyvolení

Vraťme se na chvílku na první stupeň základní školy, do třetí třídy, kde se děti učí základní skladební dvojici – podmět a přísudek. Kdo jedná a co dělá. V našem textu čteme – **Bůh vyvolil nás**. Je to Bůh, kdo jedná! Je to Bůh, kdo vyvolil. Řecký tvar slova mluví o tom, že Bůh nás vyvolil pro sebe samotného.

Bůh si vybírá s plným vědomím všech možností. Nezůstává Mu skryta žádná skutečnost. Nikde v Písmu nenajdeme, že by se Bůh rozhodoval na základě nějakých kvalit nebo preferencí, které jsou v daném člověku. Mezi křesťany jsou rozšířeny dvě možnosti, jak rozumět vyvolení.

Buď Bůh vyvolil na základě milosti – a tedy nepodmíněně, bez ohledu na jakékoli kvality, skutky, rozhodnutí nebo cokoli jiného, co by bylo vlastní danému člověku. To znamená, že vyvolení byla cele Boží, ničím nepodmíněná volba, je to jen Boží dílo, na němž člověk nemá žádnou aktivní účast.

Nebo Bůh vyvolil na základě toho, co dopředu viděl – tzv. předzvěděl – o daném člověku. Bůh věděl, že někdo uvěří,

a proto ho vyvolil. Bůh viděl, že si člověk vyvolí Boha, a proto ho vyvolil. Tento názor přináší celou řadu problémů. Podívejme se na některé z nich:

1. Především popírá smysl vyvolení jako takového. Vyvolení v tomto případě už není vyvolením, výběrem, svobodnou volbou, ale je povinností, je ratifikací, schválením toho, co už bylo někým jiným (člověkem) rozhodnuto předem, v časové ose retrospektivně – Bůh viděl, jak se v budoucnosti člověk rozhodne (nezávisle na Bohu) a toto rozhodnutí bylo základem Božího rozhodnutí, tedy vyvolení.

V květnu 1986 proběhly v naší zemi volby, podobně jako před nedávnem. Skončily vítězstvím jednotné kandidátní listiny Národní fronty, která získala 99,94 % hlasů. Ale poslední volby v říjnu 2013 skončily tak, jak to nikdo nepředpokládal. Jak je to možné? Ty totalitní volby byly totiž předem dané a nemohly dopadnout jinak. Nemohli jste hlasovat pro opozici, protože žádná nebyla. Volby jako takové byly fraška a ve skutečnosti žádnými volbami nebyly. Měly pouze vytvářet zdání demokracie, ačkoliv bylo jasné, kdo bude dál vládnout a jak.

Takto vypadá učení o vyvolení v podání těch, kteří tvrdí, že Bůh viděl, že někdo uvěří, a proto ho „vyvolil“. V takovém případě už nejde o vyvolení, tedy o Boží svobodnou volbu, ale schválení toho, co už bylo „předem“ dané. Boží role je pasivní. Bůh pouze ratifikuje, schvaluje to, o čem rozhodl člověk.

Takové vyvolení je podmíněné a milost, která je základem spasení, je tím pádem podmíněná také. **Taková milost má**

16 ZÁPAS O DUŠI

jako podmínku víru. Kdo věří, dostane milost, kdo nevěří, nedostane milost. Ale co říká Písmo?

- ◆ *Když to pohané uslyšeli, radovali se a velebili slovo Páně; ti pak, kteří byli vyvoleni k věčnému životu, uvěřili.*
(Sk 13,48)

Ti, kdo byli vyvoleni, uvěřili. Nebylo to obrácené – že by se ti, kdo uvěřili, dostali mezi vyvolené. Uvěřili proto, že byli vyvoleni – a proto také dostali milost. Právě tak o tom napsal apoštol Pavel křesťanům v Tesalonice:

- ◆ *Stále musíme děkovat Bohu za vás, bratři milovaní od Pána, že vás Bůh jako první vyvolil ke spáse a posvětil Duchem a vírou v pravdu... (2Te 2,13)*

Vidíme tedy, že Boží vyvolení je ke spáse. Ale nejsme spaseni vyvolením:

- ◆ *Milostí tedy jste spaseni skrze víru.*
(Ef 2,8)

Milost je zdrojem spasení. Milost je dokonce zdrojem víry. Milost je tím pramenem, tím proudem, v němž nám Bůh přináší život. Ale milost, která klade podmínky, přestává být milostí.

- ◆ *On nás zachránil ne pro spravedlivé skutky, které my jsme konali, nýbrž ze svého slitování. (Tt 3,5)*

2. Problematický výklad slova předzvědět. Podle tohoto názoru Bůh viděl dopředu víru člověka. Řecké slovo pro předzvědění je PROGNÓSIS. Ale toto slovo nemá mnoho co do činění s viděním dopředu. Toto slovo je vytvořené od slova poznání, které má v Písmu velmi osobní charakter – Adam poznal Evu (Gn 4,1), Josef nepoznal Marii, dokud neporodila Ježíše (Mt 1,25). Mluví to o osob-

ním vztahu, osobní zainteresovanosti, o intimně, lásce. Proto je přesnější mluvit o slovu „předzvěděl“ ve smyslu „předem miloval“, než „předem viděl“.

3. Boží slovo nikde nemluví o tom, že by Bůh dopředu viděl víru nějakých lidí. Bůh nepředzvěděl víru, ale předzvěděl lidi.

- ◆ *Které předem vyhlédl [předzvěděl], ty také předem určil, aby přijali podobu jeho Syna, tak aby byl prvorozený mezi mnoha bratřími. (Ř 8,29)*

Nejde o víru, ale jde o lidi. Takto dává smysl, že před stvořením světa si Bůh zamiloval Kristovu nevěstu, která je cílem celého stvoření a kvůli Kristu, pro Něj a skrze Něj ze své lásky vyvolil ty, kteří se jednoho dne stanou součástí této nevěsty – Boží církve.

Boží slovo jasně ukazuje na to, že Bůh vyvolil – nepodmíněně, nezávisle, bez ohledu na nějaké kvality, které by byly v člověku, bez ohledu na nějaké skutky, které člověk udělá. Bůh volil, Bůh vybíral – před stvořením světa, pro sebe samého, kvůli Kristu, skrze Něj a v Něm. To je Boží dílo. Proto i o nás Boží slovo mluví jako o Božím díle (Ef 2,10).

C. Několik dalších textů z Písma

Zde je ještě několik dalších textů z Božího slova, které ukazují, že Boží vyvolení je nepodmíněné, je to Boží dílo, a má svůj původ jenom v Bohu samotném:

- ◆ *Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřítáhne Otec... (J 6,44)*

Ke Kristu musíme být přivedeni, přitaženi Bohem. Tady jsou lidé, kteří jsou Božím Synu darováni Jeho nebeským Otcem

před stvořením světa, lidé, které přišel vykoupit – On je Spasitel, který přišel, aby vysvobodil svůj lid z hříchů (Mt 1,21). Je to Bůh, kdo v nás působí, že chceme i činíme, co se mu líbí (Fp 2,13). Sami přijít nechceme. Pamatujete, co řekl Ježíš?

◆ *Zkoumáte Písma a myslíte si, že v nich máte věčný život; a Písma svědčí o mně. Ale vy nechcete přijít ke mně, abyste měli život. (J 5,39–40)*

Všimněte si, že tady byli Židé, kteří věřili v Boha, měli Písma, dokonce je zkoumali a byli přesvědčeni o tom, že mají věčný život. **Ale** – nechtěli přijít k Pánu! a důvod, proč to tak bylo, stojí v jádru naší přirozenosti: nechceme přijít ke Kristu, protože máme problém ve své přirozenosti – a tím problémem je hřích. Jsme od přirozenosti hříšní. Od narození jsme hříšní. Naše rozhodnutí, volby, touhy jsou hříšné. Naše jednání je hříšné! Ko 1,21 říká, že „jsme v nepřátelství s Bohem ve svém myšlení i ve svých skutcích!“ Jak bychom tedy mohli chtít přijít ke Kristu? Nechceme. Naše zkaženost je tak velká, že dokonce ani nemůžeme. Bůh musí změnit naší přirozenost a přitáhnout nás ke Kristu, protože sami o své vůli bychom nikdy nepřišli.

Proto v kontextu vyučování o vyvolení v listu Římanům apoštol Pavel znovu ukazuje na to, že se jedná cele o Boží dílo:

◆ *Mojžíšovi řekl: „Smiluji se, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji.“ Nezáleží tedy na tom, kdo chce, ani na tom, kdo se namáhá, ale na Bohu, který se smilovává. (Ř 9,15–16)*

Tento text mluví sám za sebe. Ale je tady ještě další text, který není přímo o vyvolení, ale je o „mechanismu“ spásy:

◆ *[Bůh] nás spasil a povolal svatým povoláním ne pro naše skutky, nýbrž ze svého rozhodnutí a z milosti, kterou nám daroval v Kristu Ježíši před věčnými časy... (2Tm 1,9)*

Vidíte to? Před věčnými časy, před stvořením světa (Ef 1,4), v Kristu Ježíši, ze svého rozhodnutí, ze své milosti. Bůh nikomu nic nedluží. Žádný člověk si nezaslouží spasení. Žádný hříšník nemá na spasení nárok. Přesto se Bůh nad některými hříšníky slitovává. A nejde o žádnou hrstku! Zj 7,9 mluví o tak velikém zástupu, že ho nelze sečíst. S anděly, kteří zhřešili, Bůh nic podobného neudělal. Žádné spasení pro ně nikdy nebylo naplánováno, ani jim nic podobného nebylo nabídnuto. Přesto stále mluvíme o tom, že Bůh je láska, je spravedlivý a svatý. Nemá žádnou morální povinnost kohokoliv zachraňovat. Bůh má povinnost pouze odplatit spravedlivě za hřích – odplatit smrtí (Ř 6,23). Žádný člověk nebo anděl nemá právo nic namítat, pokud bude sklízet pouze důsledky svého hřichu.

Poslední příklad je příklad Izraele, na němž vidíme, co bylo skutečným důvodem Božího vyvolení:

◆ *...tebe si Hospodin, tvůj Bůh, vyvolil ze všech lidských pokolení, která jsou na tváři země, abys byl jeho lidem, zvláštním vlastnictvím. Nikoli proto, že byste byli početnější než kterýkoli jiný lid, přilnul k vám Hospodin a vyvolil vás. Vás je přece méně než kteréhokoli lidu. Ale protože vás Hospodin miluje... (Dt 7,6–8)*

Byla to víra, kterou Bůh viděl na Izraeli? Nikoliv! Bylo to něco skvělého, co by na Izraeli nacházel? Početnost lidu, jeho

18 ZÁPAS O DUŠI

zbožnost, touha po Bohu nebo touha po spasení? Nic takového! Byla to Boží láska, která byla tím hlavním důvodem pro vyvolení Izraele. Nic menšího! Nic v člověku samotném, ale to nejlepší, nejkrásnější a nejúžasnější, co nacházíme v samotném Bohu – láska!

- ◆ *V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako oběť smíření za naše hříchy. (1J 4,10)*

II. UŽITEK UČENÍ O VYVOLENÍ

Jaké důsledky vyplývají z učení o nepodmíněném Božím vyvolení? Musím opět zdůraznit onu bezpodmínečnost vyvolení, naprostou závislost pouze a jenom na Bohu. Pokud bychom totiž rozuměli učení o vyvolení jinak – oním druhým způsobem, o němž jsem mluvil, který hledá něco v člověku, kvůli čemu ho nakonec Bůh vyvoluje – tak všechny následující věci ztrácejí smysl.

A. Vede k pokoře

Nepodmíněné Boží vyvolení nás nutně vede k pokoře, protože na nás samotných neshledává nic, co by bylo zalíbeníhodné. Boží vyvolení nás řadí mezi ztroskotance, vzbouřence a odsouzence, kterým může pomoci jedině Boží milost a slitování. Pokud všechno záleží jenom na Bohu, potom ve mně není nic, na co bych mohl být pyšný. To jedině, čím se mohu chlubit, je Boží milost. Bůh nás vyvolil. Kromě toho mě svým vyvolením Bůh řadí mezi ne zrovna nejlepší skupinu lidí:

- ◆ *Pohledte, bratří, koho si Bůh povolává: Není mezi vámi mnoho moudrých*

podle lidského soudu, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených; ale co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné; neurozené v očích světa a opovržené Bůh vyvolil, ano vyvolil to, co není, aby to, co jest, obrátil v nic – aby se tak žádný člověk nemohl vychloubat před Bohem. (1K 1,26–29)

Nemoudří, bezmocní, blázni, slabí, neurození, opovržení, nicotní – tak nazývá Bůh ty, které v Kristu vyvolil před stvořením světa. A na jiném místě:

- ◆ *Velebím, tě Otče, Pane nebes i země, že jsi ty věci skryl před moudrými a rozumnými a zjevil jsi je maličkým. (Mt 11,25)*

Toto je způsob, jak o sobě smýšlejí křesťané. Právě takoví totiž skutečně jsme.

B. Vede ke svatosti

- ◆ *...v něm nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bezposkvrny před jeho tváří v lásce. (Ef 1,4)*

Někdy můžete slyšet, že učení o vyvolení vede k morální laxnosti. Když jsem vyvolen, spasen, mohu si žít, jak budu chtít. Ale co říká tento text? Bůh nás vyvolil ke svatosti! Jiný text o vyvolení říká:

- ◆ *Vyvoleným podle předzvědění Boha Otce, v posvěcení Ducha svatého, ku poslušnosti a skropení krví Ježíše Krista... (1Pt 1,2 KRAL)*

Vyvoleným v posvěcení. Totéž 2Te 2,13: „Bůh vás vyvolil ke spáse a **posvětil** Duchem.“ Vyvolení je základem pro posvěcení a pro svatost. Kde je vyvolení, tam bude také posvěcení. A kde nevidíte po-

svěcení, tam jen těžko můžeme mluvit o vyvolení a tedy o spasení. Jinými slovy – kde lidé sice tvrdí, že jsou křesťané, ale nežijí v úsilí o svatost, tak křesťany ve skutečnosti nejsou. Německý misionář v Anglii, zakladatel sirotčinců, muž velký víry a mocných modliteb, George Müller, napsal poté, co uvěřil, o učení o vyvolení:

„Co se týče vlivu, který na mě měla moje víra v tyto doktríny, musím k Boží slávě prohlásit, že ačkoliv jsem stále nesmírně slabý a v žádném případě ne tak mrtvý žádostem těla a žádosti očí a pyše života, jak bych mohl a měl být, přesto s Ním Boží milostí od té doby chodím ve větší důvěrnosti. Můj život není tak nestálý a mohu říct, že žiji pro Boha daleko více než předtím. A k tomu mě Pán z velké části posílil prostřednictvím těchto pravd. V době pokušení jsem totiž opakovaně veden k tomu, abych si řekl: Měl bych tedy zhřešit? Jenom bych tím na čas uvedl svou duši do neštěstí a znevážil bych tím Boha, protože jsem-li Božím synem navěky, pak budu přiveden zpět, i kdyby to mělo být cestou přísného potrestání. A tím chci říct, že Boží vyvolující láska v Kristu (od chvíle, co jsem ji poznal) je často prostředkem, který ve mně působí svatost, místo aby mě vedl do hříchu.“

C. Vede k jistotě

„Bůh zná ty, kdo jsou Jeho“ (2Tm 2,19). Kdo Bohu patří, ten se Mu nikdy neztratí. Copak by Bůh nechal své dílo nedokonané?

◆ *Jsem si jist, že ten, který ve vás začal dobré dílo, dovede je až do dne Ježíše Krista. (Fp 1,6)*

Bůh začal toto dílo vyvolením na věčnosti před stvořením světa a dovede ho až do konce na věčnost, která bude následovat po stvoření nového světa. Jenom když takto rozumíme vyvolení, tak nám dávají plný smysl texty Písma, jako je J 10,27–30: „...nikdo je nevyvrve z mé ruky...“, nebo Ř 8,31–39: „...nic nás nedokáže odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši...“ Křesťané mohou spočinout v jistotě, která je v Kristu. Není v nás, není v našich skutcích, není v naší víře – je a vždy bude jen v Kristu. Ale v Kristu je tato jistota stoprocentní, pevná a nepohyblivá a my se o ní můžeme vždy opřít.

D. Dává smysl Kristově oběti

V Kristu jsme byli vyvoleni (Ef 1,4). Nejsme zachráněni vyvolením, ale jsme spaseni milostí skrze víru v Kristovo dílo kříže. Vyvolení neznámá, že se někdo obejde bez Krista. Naopak – vyvolení znamená, že Kristova oběť bude stoprocentně účinná. Vyvolení znamená, že Kristova oběť není pouhou možností, pouhými otevřenými dveřmi, které někdo použije a jiný nikoliv. Vyvolení znamená, že Kristova oběť skutečně zachraňuje.

◆ *...jsme byli ospravedlněni prolitím jeho krve... (Ř 5,9)*

Jsme vyvoleni v Kristu a to znamená, že musíme uvěřit v Krista, abychom byli v Něm a tak byli zachráněni. A to je něco, jak už jsme si ukázali, co sami nedokážeme – potřebujeme Boha a Jeho milost. Proto vyvolení tolik:

E. Oslavuje Boha

Od začátku až do konce je to Bůh, jemuž patří všechna sláva a chvála. Bůh má

20 ZÁPAS O DUŠI

všechny zásluhy na našem spasení – od doby před stvořením světa, kdy nás vyvolil, přes přelom časů, kdy nás skrze Kristův kříž vykoupil, až k současnosti, kdy nás svým Duchem povolal a zapečetil pro věčnost, která je před námi. Kdybychom si přivlastnili i ten nejmenší díl – že jsme se nezávisle na Bohu rozhodli pro Krista a proto nás Bůh vyvolil – tak něco z Boží

slávy musí zákonitě patřit také nám. Ale Bůh svou slávu nikomu nedá (Iz 42,8).

Co nám zbývá? Radovat se z Boží milosti. Oslavovat Boha. Chválit slávu Jeho milosti, být chválou Jeho slávy. Bůh nás v Kristu vyvolil před stvořením světa, abychom byli svatí a bez poskrvny před Jeho tváří v lásce. Nelze než s úžasem děkovat Bohu za Jeho milost. ■

BOŽÍ PŘEDZVĚDĚNÍ

– Arthur W. Pink –

Kolik diskusí už tento předmět v minulosti vyvolal! Ale která z pravd Písma svatého kdy neposkytla příležitost pro teologické a církevní bitvy? Kristovo božství, Jeho narození z panny, Jeho smířčí smrt, Jeho druhý příchod, ospravedlnění věřících, posvěcení, jistota. Církev, její organizace, starší, kázeň, křest, večeře Páně, a mohli bychom zmínit spousty dalších vzácných pravd. Spory, které se o nich vedou, však ústa věrných Božích služebníků nezavřely. Proč bychom se tedy měli vyhýbat otázce Božího předzvědění, která vzbuzuje tolik emocí? Protože nás někteří obviní z vyvolávání konfliktů? Ať si říkají, co chtějí, naši povinností je vydávat svědectví o poznání, kterého se nám dostalo.

Vyvrácení chybného pochopení

Existují dvě věci ohledně Božího předzvědění, o kterých nemají mnozí ani tušení – význam slova a jeho postavení v Písmu. Protože je tato neznalost velmi rozšířená, není pro kazatele a učitele těžké zprostředkovávat tento předmět přerouceně, a to i Božím lidu. Je jen jeden

způsob, jak se bránit chybám – být upevněn ve víře. Aby tomu tak bylo, musí v našem životě zaujímat své místo usilovné studium plné modliteb a pokorné přijímání zapsaného Božího slova. Jen tak budeme obrnění proti útokům těch, kdo nás kritizují. Jsou lidé, kteří *zneužívají tuto pravdu, aby zpochybnili a popřeli absolutní Boží svrchovanost v otázce spasení hříšníků*. Zrovna tak jako zastánci vyšší kritiky odmítají, že Písmo je inspirováno Bohem, a evolucionisté Boží stvořitelské dílo, tak někteří pseudo-bibliční učitelé překrucují Jeho předzvědění, aby se tak vyhnuli otázce Jeho ničím nepodmíněného vyvolení k věčnému životu.

Když dojde na výklad požehnaného učení o Božím předurčení, když se na programu objeví Boží odvěký výběr jistých jednotlivců, kteří byli určeni, aby přijali podobu Jeho Syna, nepřítel vyše mluvčího s argumentem, že vyvolení je založeno na Božím předzvědění. Význam tohoto předzvědění je vykládán takto: Bůh předem viděl, že jistí lidé budou poddajnější než druzí a budou lépe reagovat na usilo-

vání Ducha. Protože tedy Bůh věděl, že tito lidé uvěří, předurčil je ke spasení. Taková logika je ovšem krajně nesprávná. Popírá pravdu úplné zkaženosti, protože tvrdí, že v člověku je něco dobrého. Tím ubírá Bohu na nezávislosti, neboť Jeho rozhodnutí jsou v tomto případě závislá na tom, co vzejde od tvorstva. Takový názor staví věci na hlavu. Řekneme-li totiž, že Bůh předem viděl jisté hříšníky, kteří uvěří v Krista, a na základě toho je předurčil ke spasení, tvrdíme úplný opak pravdy. Písmo nás ujišťuje, že Bůh ve Svě svrchovanosti vybral určité lidi, aby přijali Jeho přízeň, jež je odděluje od ostatních: „...ti pak, kteří byli vyvoleni k věčnému životu, uvěřili“ (Sk 13,48). Proto se rozhodl, že jim udělí dar víry. Nesprávná teologie činí z Božího předzvědění, že budeme žít život ve víře, důvod toho, že si nás vyvolil ke spasení. Boží vyvolení je však příčinou a náš život ve víře v Krista pak následkem této příčiny.

Vysvětlení pravdy

Než pokročíme v tomto často špatně chápaném tématu, pojďme si ujasnit termíny. Co to znamená „předzvědění“? „Vědět předem“ – tak zní nezřídka pohotová odpověď. My však nesmíme činit překotné závěry, ani se nesmíme obracet k výkladovému slovníku jako ke konečné instituci, protože toto není záležitostí etymologie slova. Potřebujeme zjistit, jak je toto slovo použito v Písmu. Způsob, jakým Duch svatý tento výraz používá, vždy určuje jeho význam a rozsah. Toto jednoduché pravidlo velmi často nenásledujeme, a proto dochází ke zmatkům a chybám. Mnozí lidé se domnívají, že už

znají význam jistého slova užitého v Písmu, a pak jsou příliš liknaví, než aby otestovali své domněnky pomocí konkordance. Pojďme si to dokázat.

Vezmeme si slovo „tělo“. Jeho význam se jeví jako zřejmý, takže mnozí budou pokládat vyhledání jeho různých výskytů v Písmu za ztrátu času. Příliš uspěchaně docházíme k závěru, že toto slovo je synonymem fyzického těla, což nevzbuzuje potřebu dalších otázek. Ve skutečnosti „tělo“ v Písmu mnohdy zahrnuje daleko více než to, co je fyzické. Všechno, co je obsaženo v tomto termínu, můžeme zjistit jen pečlivým srovnáním každého výskytu tohoto slova a studiem jeho jednotlivých kontextů. Zamysleme se nad slovem „svět“. Průměrný čtenář Bible se domnívá, že toto slovo je ekvivalentem lidské rasy, následkem čehož dochází k nesprávnému výkladu mnoha veršů, které tento termín obsahují. Vezmeme si slovo „nesmrtelnost“. Samozřejmě že v tomto případě není potřeba žádného zvláštního studia! Toto slovo je zjevně spojené s nezničitelností duše. Ach, jak je tento přístup k Božímu Slovu nesprávný! Když se čtenář bude snažit a pečlivě prozkoumá každý verš, kde se nacházejí slova „smrtelný“ a „nesmrtelný“, uvidí, že tato slova nikdy nemluví o duši, ale vždy o těle.

To, co tedy bylo řečeno o „tělu“, „světu“ a „nesmrtelnosti“, platí i o termínech jakou jsou „znát“ a „předzvědět“. Než se rozhodneme, že tato slova neznamenaají nic víc než jednoduché poznání, uvažujme svědomitě nad různými verši, ve kterých se vyskytují. Slovo „předzvědět“ ve

22 ZÁPAS O DUŠI

Starém zákonu nenajdeme. Ale „znát“ se tu vyskytuje v hojném počtu. Pokud je termín použit v souvislosti s Bohem, často vyjadřuje přízeň, která dokazuje, že nejde o pouhou známost, ale o náklonnost k někomu, jehož se verš týká.

- ◆ *...já tě znám jménem. (Ex 33,17)*
- ◆ *Byli jste vůči Hospodinu vzpurní ode dne, co vás znám. (Dt 9,24)*
- ◆ *Dříve než jsem tě vytvořil v životě matky, znal jsem tě. (Jr 1,5)*
- ◆ *...ale já se k nim neznám. Ze svého stříbra a zlata si udělali modlářské stvůry ke své vlastní zkáze. (Oz 8,4)*
- ◆ *Pouze k vám jsem se znal ze všech čeledí země. (Am 3,2)*

V těchto verších znamená slovo „znát“ buďto „milovat“, nebo „vyvolit“.

Slovo „znát“ je hojně použito v Novém zákoně ve stejném smyslu jako ve Starém.

- ◆ *A tehdy jim prohlásím: Nikdy jsem vás neznal. (Mt 7,23)*
- ◆ *Já jsem dobrý pastýř; znám své ovce a ony znají mne. (J 10,14)*
- ◆ *Kdo však miluje Boha, je od něho poznán. (1K 8,3)*
- ◆ *Pán zná ty, kdo jsou jeho. (2Tm 2,19)*

Definice předzvědění

Slovo „předzvědění“, jak je použito v Novém zákoně, má méně významů než jeho základní tvar „znát/vědět“. Pokud pečlivě prostudujete každý verš, ve kterém se nachází, zjistíte, že je sporné, zda se vůbec vztahuje k událostem, které se teprve stanou. Faktem je, že „předzvědění“ není nikde v Písmu užito ve spojení s událostmi nebo činy. Naopak, vždy souvisí s lid-

mi. Jsou to lidé, o nichž Bůh řekl, že „předzvěděl“, ne jejich činy. Abychom to dokázali, uvedeme všechny verše, kde se tento výraz nachází.

První z nich najdeme ve Skutcích 2,23 (ČSP): „...tohoto muže, vydaného podle ustanoveného úradku a předzvědění Božího, jste skrze ruce bezbožníků přibili na kříž a odstranili.“ Věnujme pozornost formulaci tohoto verše a zjistíme, že apoštol nemluvil o Božím předzvědění činu ukřižování, ale o ukřižované Osobě: „tohoto (Krista), vydaného podle (ustanoveného úradku).“

Druhý se nachází v Římanům 8,29–30 (ČSP): „Neboť ty, které předem poznal, také předem určil, aby byli připodobněni obrazu jeho Syna, tak aby on byl prvorozený mezi mnoha bratřími; které předem určil, ty také povolal...“ Zamyslete se nad zájmem, které je zde užito. Nejde o to, „co“ předzvěděl, ale „koho“. Nejde o podrobení vůle nebo uvěření srdce, ale o samotné osoby – o nich je řeč. „Bůh nezavrhl svůj lid, který si předem vyhlédl“ (Ř 11,2). I zde se hovoří o lidech a pouze o lidech.

Poslední zmínka je v 1. Petrově 1,2 (ČSP): „vyvoleným ... podle předzvědění Boha Otce.“ Kdo jsou „předzvědění podle Boha Otce?“ Předchozí verš nám říká, že jde o rozptýlené cizince, tzn. diasporu, rozptýlené, věřící Židy. Také zde je spojitost s osobami, a ne jejich předem viděnými skutky.

V kontextu těchto textů (a jiné se zde nevyskytují) – na jakém základě z Písma může někdo říci, že Bůh „předzvěděl“ něčí skutky, tzn. „činění pokání a život ve víře“, a kvůli těmto činům jej vyvolil ke spasení?

Odpověď zní: Žádný takový základ není! Písmo nikde nemluví o pokání a víře jako o něčem, co Bůh předem viděl a předzvěděl. Je pravda, že Bůh od věků věděl, že jistí lidé budou činit pokání a uvěřit, to však není předmětem Božího předzvědění tak, jak o něm hovoří Písmo. Toto slovo ve všech verších ukazuje na Bohem předzvěděné osoby, a tak to mějme „za vzor zdravých slov“ (2Tm 1,13).

Další věc, na kterou bychom rádi upozornili, je, že první dva citované texty jednoduše ukazují a bezvýhradně vyučují, že Boží předzvědění není příčinou a že ho ještě něco jiného předchází. To něco je Jeho vlastní svrchované rozhodnutí. Kristus byl „vydán podle (1) ustanoveného rozhodnutí a (2) předzvědění Božího (Sk 2,23 ČSP). Jeho rozhodnutí bylo základem Jeho předzvědění. To samé stojí i v Římanům 8,29. Tento verš začíná slovem „neboť“ (ČSP), což nám naznačuje, abychom se poďívali, co mu předchází. Co tedy říká předchozí verš? Toto (ČSP): „Všechny věci spolu působí k dobrému, těm, kdo jsou povoláni podle jeho předsevzetí.“ Boží „poznání předem“ je založené na Jeho „předsevzetí“ nebo rozhodnutí (viz Ž 2,7).

Bůh předem ví, co se stane, protože o tom rozhodl. Tvzení, že Bůh vyvoluje, protože zná lidi předem, je tedy v opačném pořadí, než v jakém je uvedeno v Písmu. Je to jako zapřáhnout kočár před koně. Pravdou je, že zná předem, protože vyvolil. Proto nelze připisovat původ důvodu, že Bůh někoho vyvolil, tvorstvu, ale pouze Boží vlastní svrchované vůli. Bůh sám v Sobě rozhodl, že vyvolí určité lidi, ne kvůli dobrému v nich nebo z nich,

ať už momentálnímu nebo předem viděnému, ale jen protože se mu to tak líbilo. Nevíme, z jakého důvodu si vybral ty, které si vybral. Můžeme jen říci: „Protože se ti to tak, Otče, líbilo.“ Jasná pravda zapsaná v Římanům 8,29 říká, že Bůh ještě před založením světa vybral jisté hříšníky a určil je ke spasení (2Te 2,13). To je zřejmě z této části verše: „...ty také předem určil, aby přijali podobu jeho Syna.“ Bůh neurčil předem ty, o kterých předem věděl, že se připodobní. Naopak, ty, které předzvěděl (tzn. miloval a vybral), předem určil, „aby se připodobnili“. Jejich přijetí podoby Krista není příčina, ale výsledek Božího předzvědění a předurčení.

Bůh nevybral žádného hříšníka, protože předem viděl, že uvěřit, a to z jednoduchého, avšak dostatečného důvodu – žádný hříšník nikdy neuvěřit, dokud mu Bůh nedá víru. Stejně tak jako žádný člověk nevidí, dokud mu Bůh nedá zrak. Zrak je Božím darem. To, že vidím, je proto, že používám Jeho dar. Víra je tedy Božím darem (Ef 2,8–9) a to, že žiji ve víře, je následek toho, že užívám Jeho dar. Kdyby platilo, že Bůh si vybral jisté jednotlivce, aby byli spaseni, protože v pravý čas uvěřit, potom by to dělalo z mé víry záslužný čin. V takovém případě by měl hříšník důvod „se chlubit“, což Písmo důrazně odmítá. „Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit“ (Ef 2,9).

Boží Slovo je jistě dostatečně jasné ohledně učení, že víra není záslužným skutkem. Tvrdí, že křesťané jsou lidé „...kteří uvěřili *skrze milost* Boží“ (Sk 18,27 ČSP). Pokud tedy uvěřili „*skrze milost*“, není na víře vůbec nic záslužného. Pokud

24 ZÁPAS O DUŠI

neexistuje zásluha, nemohl to být pro Boha důvod, aby je vyvolil. Ne! Boží výběr nemá počátek v něčem z nás, ale počíná výhradně v Jeho svrchovaném zalíbení. Ještě jednou čteme o „zbytku lidu vyvoleném z milosti“ (Ř 11,5). Zde je to dostatečně objasněno. Vyvolení samo o sobě je z *milosti* a milost je *nezasloužená* laskavost, něco, co si na Bohu za žádných okolností nemáme právo nárokovat.

Mít jasný a biblický pohled na Boží předzvědění je pro nás velmi důležité. Chybné závěry tohoto učení vedou nevyhnutelně k názorům, jejichž prostřednictvím je Bůh znevažován. Populární pohled na Boží předzvědění je zcela nesprávný. Bůh nejenže znal konec od počátku, ale ta-

ké ho naplánoval, zajistil, předurčil všechno od počátku. Stejně jako za následkem stojí příčina, tak stojí Boží úmysl za tím, že Bůh ví všechno předem. Pokud je čtenář opravdovým křesťanem, je jím proto, že ho Bůh v Kristu vybral před ustanovením světa: „V něm nás již před stvořením světa vyvolil“ (Ef 1,4), a vybral – ne proto, že předem viděl, že *uvěříte*, ale jednoduše proto, že to bylo Jeho přáním. Vybral vás navzdory vaší přirozené nevěře. Proto všechna sláva a chvála náleží *jen* Jemu samotnému. Nemáte žádný důvod si připisovat sebemenší zásluhu. Uvěřili jste „*skrze milost* Boží“ (Sk 18,27), a to proto, že jste byli vyvoleni „z milosti“ (Ř 11,5). ■

Z knihy „Strípky poznání Boha“.

KÁZÁNÍ A KAZATEL

DESATERO KAZATELE II.

– *Sinclair B. Ferguson* –

Předchozích pět rad naleznete v ZODu 119 na straně 29.

Poslech nebo čtení úvah na téma kázání je pro většinu kazatelů ve své podstatě zajímavé a motivující (ať už pozitivně či negativně). Následující úvahy proto nabízíme v duchu Zlatého pravidla a jen díky tomu, že šéfredaktor (původně vyšlo v časopise *Temelios* – pozn. red.) je můj dlouholetý přítel!

6. Mluvte hodně o hříchu a o milosti

Ve svém výkladu Pavlova listu Římanům používá Martin Luther zasvěceně slova Jeremiášovy výzvy:

„Cílem této epištoly je zničit, vykořenit a vynulovat všechnu tělesnou moudrost... Vše v nás je určeno k vy-

kořenění, zboření, zničení a smetení, to znamená vše, co nás těší, protože to vychází z nás a nachází se v nás. Ale vše, co je mimo nás a v Kristu musí být budováno a pěstováno.“

Pokud to platí o Pavlově „kázání“ k Římanům, mělo by to platit také o našem. Hříchy a milost by měly být důrazem i odlehčením, které provázejí celý náš výklad.

Je zde pár věcí, na které je třeba dávat pozor. Kázání o hříchu musí odhalovat přítomnost hříchu a vyvádět z omylu ohledně přirozenosti hříchu a také zdůrazňovat jeho nebezpečí.

To není to samé jako přibít sbor svou tíradou k zadní stěně „svatostánku“! Vyžaduje

je to trochu víc než vysokou hladinu emocí. Právě, úplné spasení, odhalování lidského srdce a jeho vyvádění z omylu je náročnější výkladově i duchovně. Musíme si počínat jako zkušený chirurg – otevřít ránu, určit příčinu pacientovy nemoci, odříznout bující zhoubný nádor. To vše proto, aby se posluchač uzdravil a vrátil se do života.

Zcela jistě lidé potřebují varování před zlem současné společnosti (potraty, odpadlictví ve viditelné církvi atd.). Nemůžeme však vybudovat službu ani zdravé křesťany na stravě složené z hřímání proti světu. Ne, raději to dělejme tak, že necháme Písmo, ať odhalí hřích v našich vlastních srdcích, vyvede nás z omylu o sobě samých, zničí jed, který zůstává v našich srdcích – a potom pomozme svým lidem, aby dělali to samé tím, že učiníme pravdu zjevnou (2K 4,2).

K tomu existuje jen jediná bezpečná cesta. Duchovní chirurgie musí být prováděna v rámci Boží milosti v Ježíši Kristu. Jen uvědoměním si svého hříchu uvidíme potřebu zázračné milosti. Odhalování hříchu však není to samé jako odhalování a uplatňování milosti. Musíme znát její mnohostrannou moc, být její zastánci a vědět, jak ji uplatnit v různých duchovních okolnostech.

Je pravda, že odhalovat hřích je jednodušší než uplatňovat milost, protože máme žel někdy blíže k prvně jmenovanému než k tomu druhému. V tom je naše slabost.

7. Kažte jednoduše

Tato myšlenka se vine dějinami kázání. Obzvláště je spojena s kontrastem literární

výřečnosti vznešeného anglikánského kazatelství a nového jednoduchého stylu puritánů šestnáctého a sedmnáctého století. *Umění prorokovat* od Williama Perkinse sloužilo jako první učebnice této školy.

Septem příkázání však netrvá na tom, že bychom měli všichni kázat jako puritáni. Kdybychom se pustili do studia puritánů, došli bychom k tomu, že ve skutečnosti ne všichni kázali, jako kdyby byli naklonováni z Williama Perkinse! Jednu věc však měli společnou: jednoduchý jazyk, který Pavel podle nich doporučoval a který by měl být hlavní charakteristikou všech kázání (2 K 6,7, srov. s 4,2).

Tento princip je možné uplatnit v mnoha směrech. Nedělejte z výřečnosti věc, která vás mezi kazateli proslaví. Ujistěte se, že chápete text, který kázete, a potom ho vysvětlete a ukažte na jeho moc. Prává evangelikální výřečnost přijde sama. Navzdory výhradám Charlese Hodge měl Archibald Alexander v zásadě pravdu, když nabádal své žáky, aby věnovali pozornost moci biblických myšlenek a že slova, která potom použijí při kázání, přijdou sama.

„Mistři“ jednoduchého stylu by nás mohli učit. V této souvislosti je paradoxní, že dva z nich byli anglikáni. Poznámka C. S. Lewise ohledně psaní se vztahuje i na kázání:

„Používejte jazyk, který jasně vyjádří, co máte na mysli. Dávejte přednost jednoduchým slovům, která jsou přímá, před dlouhými, která jsou vágní. Vyhýbejte se abstraktům, pokud můžete používat konkrétní slova. Nepoužívejte přídavná jména, abyste nám

sdělili, jak chcete, abychom se cítili – ať se tak cítíme kvůli tomu, co říkáte! Nepoužívejte slova, která se svou velikostí nehodí k tématu. Neříkejte „nekonečně“, když myslíte „velmi“, jinak vám nezbude žádné slovo, až budete skutečně myslet „nekonečně“!

Podobně radí i J. C. Ryle:

„Ať přesně víte, co chcete říct. Používejte jednoduchá slova. Říkejte jednoduché věty. Každé, jako kdybyste měli astma! Buďte přímí. Nezapomeňte uvádět příklady toho, o čem mluvíte.“

I tady existují výjimky. Proč bych si ale měl myslet, že jsem to já? Brilantní chirurg by měl být schopen provést operaci s jednoduchými nástroji. Stejně tak i Duch svatý. Protože jsme však při kázání sestrami v operačním sále, je naší základní odpovědností mít k dispozici čisté, ostré, sterilní skalpely, aby Duch mohl vykonat operaci.

8. Najděte svůj vlastní hlas

„Hlasem“ zde myslím osobní styl – „znej sám sebe“ – pokud tedy mohu pokřesťanštit moudrost filozofů.

I když najít hlas – doslova – je také důležité. Dobrý kazatel, který používá svůj hlas nesprávně, je vskutku unikum. Je jasné, že strojenost by se měla zakázat. A také nejsme herci, jejichž hlasy se musí přizpůsobit roli. Avšak skutečnost, že jsme byli stvořeni do Boží podoby a že jsme tvorstvo, které mluví – vyslovuje Mu chvály a prohlašuje Jeho slovo – si od nás opravdu žádá, abychom využívali přirozené zdroje, které nám Pán dal, jak nejlépe dokážeme.

Je to však „hlas“ v metaforickém smyslu, o kterém tady mluvíme – náš přístup

ke kázání, který z něho činí (naše) autentické kázání a ne otrockou imitací někoho jiného. Ano, měli bychom a musíme se učit od ostatních, v pozitivním i negativním smyslu. Když kážou jiní, je vždy důležité naslouchat oběma ušima – jedním, abychom ze služby slovem získali potravu pro nás osobně, a tím druhým, abychom se pokusili zjistit principy, které dělají z tohoto kázání lidem užitečnou službu.

Ať se z nás nestanou klony! Někteří muži nikdy jako kazatelé nevyspějí, protože „kazatelský oblek“, který si vypůjčili, jim vlastně nepadne ani neodpovídá jejich darům. Místo toho, aby se z nás stali vynikající výkladoví kazatelé, kazatelé dějin vykoupení nebo kazatelé soustředění na Boží osobu (nebo co jiného ještě může být velkým tématem kazatelů), můžeme se přetrhnout – a tím ohrožujeme své vlastní jedinečné obdarování, když se pokoušíme sami sebe nacpat do vzoru, stylu nebo osobnosti někoho jiného jako do nějaké formy. Stáváme se tím ještě menšími, než je naše opravdové já v Kristu. Svazek naší osobnosti se stylem kázání někoho jiného může být dobrý recept na to, jak se stát nezajímavým a bez života. Takže se určitě vyplatí nespěchat v nikdy nekončícím hodnocení našich vlastních silných a slabých stránek v pozici kazatele.

9. Naučte se, jak se proměnit

Ve Směrnících westminsterského shromáždění pro veřejnou bohoslužbu je krátký (dvoustránkový), ale krásný text pro kazatele, který „si prostě musíte přečíst“. Kromě jiného zde teologové prohlašují, že kazatel „jako ten, kdo vidí příčinu,

musí při nabádání k povinnostem... také vyučovat o prostředcích, které napomáhají jejich vykonávání“. Vyjádřeno současným jazykem – naše kázání by mělo zodpovídat otázky typu „Jak na to?“, což asi vyžaduje další vysvětlení.

Mnozí z nás jsou unavení ze současných kázání, v nichž došlo k pandemickému rozšíření rad typu „vím, jak na to“. Bývají jen o trochu lepší než psychologie (jakkoliv užitečná) s trochou křesťanského leštidla. Mají spíše imperativní než indikativní charakter a v konečném důsledku se zabírají člověkem a úspěchem, a ne hříchem a milostí. Existuje však reformované a, což je důležitější, biblické učení, jak přejít ze starého způsobu do nového, ze zajetých kolejí hříchu do svatosti. Nestáčí zdůraznit nutnost proměny, ani to, že je taková proměna možná. Musíme lidi učit, jakým způsobem k ní dojit.

Před mnoha lety jsem vzal jednoho svého syna na trénink ke svému starému příteli, který platil za vysoce ceněného profesionála – trenéra. Můj syn, jak říkájí, „nebyl schopen dostat se na vyšší úroveň“. Bylo mi to jasné, ale už jsem neměl nic (pokud jsem někdy něco měl), čím bych mu pomohl. Dorazili jsme k příteli a během jednoho tréninku bylo zlepšení odpalu vidět i slyšet (na zvuku perfektního odpalu něco je – když už jsem u toho, tak na home runu také!).

To je z části to, k čemu jsme povoláni – abychom působili skrze svou práci s Písmem. Ne stylem – „tohle je špatně, tohle je dobře“ – ale umožnit a vypůsobit proměnu naším kázáním.

Ale jak? Díky své kritice pragmatismu evangelikálů není reformované kázání v této oblasti zrovna zběhlé. Mnozí jsou silnější v doktríně než v kritickém výkladu a bývají lepší ve zkoumání duše než duchovním budování. Musíme se naučit, jak vykládat Písmo takovým způsobem, aby samotný výklad v našich posluchačích umožnil proměnu ze starého způsobu života v Adamovi do nového způsobu života v Kristu.

Jak to dokážeme? Začněme výkladem Písma, který osvětlí, že indikativy týkající se milosti, spočívají na imperativech víry a poslušnosti a také na ně mají vliv. Musíme se naučit dělat to tak, abychom z textu vytáhli, jak dochází k proměně a jak moc samotné pravdy posvěcuje (srovnej J 17,17).

To si nejspíše vyžádá delší setrvání u textu, s větší zvědavostí než obvykle a s prosbou k textu: „Ukaž mi, jak tvé indikativy ovlivňují tvé imperativy.“ Takový způsob studia plodí překvapující výsledky: hloubkové studium Písma znamená, že nemusíme spěchat do křesťanského knihkupectví nebo poradenského časopisu, abychom tam zjistili, jak evangelium mění životy. Ne, poznali jsme, že Písmo samo nás učí odpovědi na otázky „Co?“ a „Jak na to?“.

Víme – tím méně naše shromáždění – „jak na to?“ Řekli jsme jim, že něco musí udělat, ale zanechali jsme je jejich vlastnímu tápání, jak toho dosáhnout, místo toho, abychom jim dali recept přímo v našem kázání?

Před několika lety mi na konci sborové konference místní služebník, jehož jsem znal z jeho studentských let, řekl: „Než tě

dnes večer propustím, uděláš pro mě něco? Provedeš mě kroky, které je potřeba udělat, abychom se naučili umrtvovat hřích?“

Dojalo mě, že se mi chtěl svěřit se zjevně osobní záležitostí, i tím, že o mě projevil zájem jako o pastora, ale možná ještě více svým úsudkem, že mu budu schopen pomoci. (Jak často jsou nám, kdo zápasíme, pokládány otázky, které si sami potřebujeme zodpovědět!). Nedlouho poté zemřel a já беру tuto jeho otázku jako své dědictví po něm. Díky němu si znovu a znovu uvědomuji, že potřebujeme projevovat to, co řekl John „Rabbi“ Duncan z New College o kázání Jonathana Edwardse: „Jeho učení bylo plné praktického života a jeho praktický život byl plný jeho učení.“

Taková služba, která chápe, co obnáší kázání, které proměňuje své posluchače ze starého do nového, bude mít to, co Thomas Boston jednou řekl o své vlastní službě – „určitý nádech“, který lidé rozpoznají, i když nemohou slovy vyjádřit nebo vysvětlit, čím se liší a jak to, že je tak užitečné.

10. Milujte své lidi

John Newton napsal, že jeho shromáždění by od něj přijalo i služby působící bolest, protože vědí, že „to s nimi myslí dobře“.

To je lakmusový papírek naší služby. Znamená to, že moje příprava je vyšším počinem než jen uspokojením mé vlastní lásky ke studiu. Znamená to, že mé kázání bude mít takové vlastnosti (mými posluchači těžce definované, ale přesto zaznamenané), které budou zrcadlit apoštolské principy:

- ◆ *Vždyt' nezvěstujeme sami sebe, nýbrž Krista Ježíše jako Pána, a sebe jen jako vaše služebníky pro Ježíše. (2K 4,5)*

- ◆ *Tolik jsme po vás toužili, že jsme vám chtěli odevzdat nejen evangelium Boží, ale i svůj život. Tak jste se nám stali drahými! (1Te 2,8)*

V Ježíši Kristu, jediném opravdovém kazateli církve, jsou zpráva a posel jedno. On je kazatelem i zprávou. To o nás neplatí. Avšak v jednotě s Kristem (a my kážeme „v Kristu“ stejně jako „v Kristu“ žijeme a umíráme), dochází ke splynutí na nižší úrovni: pravda zprávy je tlumočena kazatelem, jehož duch je v rámci poselství v souladu s Boží milostí. Jak by to také mohlo být jinak, když kázání znamená, že „Bůh vám domlouvá našimi ústy“ (2K 5,20)? Thomas Brooks napsal, že:

„Život kazatele by měl být komentářem k jeho učení. Jeho konání by mělo být ozdobným přehozem (doplňkem) jeho kázání. Nebeské doktríny by měly být vždy ozdobeny nebeským životem.“

Závěr

Desatero kazatele může být užitečné, ale v konečném důsledku nejsme živi z příkázání zákona, ale ze zaopatření Boží milosti v evangeliu. O našem kázání platí stejně jako o našem životě, že co nedokáže zákon kvůli slabosti našeho těla, Bůh uskutečňuje skrze Krista, aby v nás naplnil své příkázání skrze Ducha. Ať to platí o nás! Pak budeme opravdovým srdcem zpívat:

*Budu šťasten, když budu moci
v poslední chvíli vzdechnout jeho jméno,
kázat ho všem a volat ve smrti:
„Hle, hle, Beránek!“*

http://thegospelcoalition.org/themelios/article/a_preachers_decatalogue

PRAKTICKÉ PŘÍPRAVY NA NEDELNÍ BOHOSLUŽBU

– Paul Tautges –

Jestliže Boha, který je „oheň stravující“, uctívají hříšníci, jako jste vy nebo já (On nás skutečně hledá! – viz J 4,23), neměli bychom sledovat určitý záměr i v tom, jak k Němu přistupujeme? Pokud uctívání vyžaduje úctu a bázeň, neměli bychom se na setkání s naším Bohem připravovat?

Otázky jako je tato mě přiměly sepsat následující praktické návrhy pro přípravu na nedělní bohoslužbu. Zahrnul jsem praktické, všední přípravy, které ušetří čas určený pro osobní přípravu srdce a duše. Necht' vás tato rada vede při přípravě na neděli k hlubšímu, srdečnějšímu uctívání, jehož středobodem je Bůh.

SOBOTNÍ VEČER

Praktické přípravy

Připravte si nedělní jídla. Připravte snídaní a prostřete stůl. Vyberte si jednoduchou snídani, při níž se můžete sami obsloužit, jako je třeba chléb, jogurt, vejce natvrdo atd. Vyhněte se těžkému jídlu s vysokým obsahem cukru, které by mohlo vyvolat ospalost. Uvařte také oběd.

Ujistěte se, že máte v autě dost benzínu (to bylo důležité, když jsme bydleli v Missouři a cesta do sboru nám trvala 40 minut).

Vyberte si oblečení, a pokud je to nutné, vyžehlete ho.

Najděte a připravte si Bible (a boty!).

Připravte svůj dar (2K 9,7).

Používáte-li naslouchátka, vložte nové baterie.

Učitelé – proveďte konečné přípravy vyučování.

Ujistěte se, že se vaše děti vykouply či vysprchovaly.

Jděte brzy spát. Vyhněte se pozdním večerním aktivitám, jak jen je to možné. Vyhněte se televizi, počítačovým hrám, knihám na nepodstatné téma. Vyhněte se všemu, co by vaši mysl zavedlo k triviálnosti nebo všemu, co by ji vedlo k prázdným věcem. Boží myšlenky jsou hluboké (Ž 92,6).

Smyslem výše zmíněných příprav je omezit rozptýlení a zmenšit domácí napětí, které má obvykle za následek podráždění a konflikty.

Osobní přípravy – příprava srdce

Potěšte se Slovem.

Přečtěte si Žalm 32 nebo 51 a věnujte čas vyznávání.

Přečtěte si nějaký text o uctívání (např. Žd 12,18–29; Ž 95–100).

Pro nedělní večeři Páně – přečtěte si evangelijní záznam o ukřižování.

Obzvláště kvůli nedělní večeři Páně vyřešte rozepře ve vašich vztazích a hledejte odpuštění, je-li potřeba (Mt 5,23–24).

Přečtěte si kapitulu z důvěryhodné knihy k osobnímu zamyšlení, jako je například Poznání Svatého od A. W. Tozera.

Věnujte se modlitbě za zítřejší bohoslužbu a všechny zúčastněné – uvaděče a ty, kdo vítají u dveří, ty, kdo budou předčítat z Písma, hudebníky, sbor a vedoucího zpěvu, kazatele, pracovníky s dětmi, učitele biblického vyučování, návštěvníky, nevěřící, kteří by se mohli dostavit.

30 ZÁPAS O DUŠI

Učitelé nedělní školy – modlete se za své studenty, ostatní třídy a kolegy učitele.

Ukázněte svou mysl písní. Naplňte svůj domov hudbou plnou uctívání. Zapívejte si nějaké duchovní písně. Smyslem těchto osobních příprav je, aby byly vaše srdce a vaše mysl citlivé k setkání s Pánem ve společném uctívání. Cílem je ulehnout s myslí upřenou na Pána.

NEDĚLNÍ RÁNO Praktické přípravy

Vstaňte brzy.

Nezapínejte televizi (zprávy počkají).

Osobní přípravy – příprava srdce

Slovo – přečtěte si žalm nebo dva

Modlitba – modlete se za sebe a svou rodinu, svého pastora, bohoslužbu a všechny, kdo přijdou.

Píseň – jako kulisu vaší domácnosti si pusťte žalmy, duchovní písně. Naslouchejte duchovním písním a chvalozpěvům v autě cestou do sboru.

Budte ve sboru alespoň 15 minut před začátkem bohoslužby, abyste se mohli postarat o různé detaily, povzbudit slovem alespoň jednoho člověka, vzít maličké děti do školičky a s většími dojit na toaletu. Nezapomeňte ztlumit mobilní telefony a jiné elektronické přístroje. (Můžete je dokonce nechat doma.)

Posadte se ve svatyni. Vyhledejte písně a texty v Písmu, modlete se. Uctívejte Pána celým svým srdcem ve společnosti vykoupených (Ž 107,1–2).

◆ *Jak dobré je vzdávat Hospodinu chválu, tvému jménu, Nejvyšší, pět žalmy, hlásat zrána tvoje milosrdenství a v noci tvou věrnost při nástroji o deseti strunách, s harfou, při hře na citeru. Hospodine, svými skutky působíš mi radost, plesám nad činy tvých rukou: Tvoje činy, Hospodine, jsou tak velkolepé, tvoje záměry jsou přehluboké! (Ž 92,1–5)* ■

www.CounselingOneAnother.com

VĚRNÝ VYKLADAČ PÍSMO – ALEXANDER MACLAREN (1826–1910)

– jk –

Devatenácté století přineslo viktoriánské Anglii řadu vynikajících křesťanů. Mezi postavy známé i u nás patří např. jeden z otců bratrského hnutí, zakladatel sirotčinců a modlitebník, misionář německého původu George Müller (1805–1898), nebo baptistický pastor známý jako „kníže kazatelů“, Charles Spurgeon (1834–1892).

Dalším, u nás ovšem prakticky neznámým baptistou, je muž nazývaný „kníže

vykladačů“, Alexander MacLaren. Narodil se v roce 1826 ve skotském Glasgow do baptistické rodiny. Jako teenager uvěřil a ve čtrnácti letech byl pokřtěn. Již brzy získal jistotu ohledně povolání ke kazatelské službě a tato jistota ho provázela celý život. Protože byl baptista, nemohl získat univerzitní vzdělání na žádné z historických univerzit (např. v Oxfordu to bylo ne-anglikánům umožněno až v r. 1854),

takže již v šestnácti letech začal studovat na baptistickém semináři ve Stepney ve východním Londýně. Ředitel tohoto semináře mladého MacLarena ovlivnil na celý život. Vtiskl mu lásku ke starověkým biblickým jazykům – řečtině a hebrejštině. Od dob studií tak patřilo k MacLarenovým každodenním zvykům trávit ranní hodinku nad Písmem z poloviny v řeckém Novém zákoně a z druhé poloviny v hebrejském Starém zákoně.

Před dovršením dvacátého roku získal na semináři bakalářský titul, ale ještě předtím byl pozván skomírajícím baptistickým sborem v Southamptonu, aby zde tři měsíce kázal. Tyto tři měsíce se nakonec protáhly na celých dvanáct let a z dvaceti členů, kteří stáli za jeho pozváním a scházeli se v modlitebně pro osm set lidí, vyrostl silný a zdravý sbor. Členové sboru byli nadšeni jeho kázáním a MacLaren byl vděčný za nekomplikovanou, byť zprvu nelehkou službu v tomto sboru, což zahrnovalo dvě kázání v neděli, pondělní modlitební shromáždění a čtvrteční biblická hodinu.

V roce 1858 MacLaren přijal nabídku rostoucího sboru v průmyslovém Manchesteru a na dalších 45 let se stal jejich kazatelem. Pod jeho vedením církev rostla a brzo bylo potřeba postavit novou modlitebnu. Měla 1500 míst k sezení, a během MacLarenových kázání žádné z nich nezůstávalo prázdné. Právě zde si MacLaren získal pověst „knížete vykladačů Písma“. Podobně jako pro jeho přítele Spurgeona existovala i pro MacLarena jenom jedna jediná služba – kázání. Jedinou zodpovědností, kterou kdy přijal mimo rámec místní církve, bylo předsednictví v Baptistické

unii po dvě funkční období. Kromě toho se v roce 1905 (kdy byl již na odpočinku) stal předsedou světové baptistické aliance.

Přestože jeho kázání byla mocná a zasahovala lidská srdce, tak v soukromí byl MacLaren ostýchavý a ne příliš společenský člověk. Svou přirozeností byl učenec, což nezahrnovalo jenom řečtinu a hebrejštinu, ale záběr jeho četby byl nesmírně široký – od starověkých autorů po moderní básníky. Ve svých kázáních nepředváděl svou znalost biblických jazyků, ale vždy je v nich patrné hluboké porozumění textu vyplývající z této znalosti.

Nikdy svá kázání nepsal doslova, ale používal jednoduchou osnovu, podle které kázal. Těsnopisné záznamy těchto kázání ukazují na jeho bohatou jazykovou výbavu, vytrřebenost a mistrovské používání jazyka, kterou dokázal využít i při tomto způsobu přípravy kázání.

Obvykle používal tříbodovou osnovu kázání. Když ho jednou jeho švagr upozornil na to, že většina jeho kázání má tři body, odpověděl: „Vidlička s třemi hroty mi přijde jako velmi užitečný nástroj.“ Body osnovy vycházely přímo z textu Písma a často mířily přímo k aplikaci.

Jen málokdy vyprávěl v kázání příběhy nebo citoval nějaké autory či poukazoval na tehdejší události, přesto byla jeho kázání plná života, metafor a podobenství, které dávaly vyniknout biblickým pravdám a pomáhaly posluchačům porozumět textu Písma a aplikovat ho do svého života.

Od svého prvního kázání v sedmnácti letech si začal vést evidenci a psal si číslo kázání, místo, kde kázal, text a datum. V roce 1903, ve svých sedmdesáti sedmi

letech a po čtyřiceti pěti letech služby ve sboru v Manchesteru odešel na odpočinek. Jeho poslední záznam v kartotéce, kázání č. 6860, je z 21. listopadu 1904 a bylo kázáno skoro přesně šedesát jedna let po tom prvním.

Díky pečlivému studiu a výkladu Písma mohl MacLaren na svém odpočinku připravit komentář k celému Písmu, který vyšel v jednatřiceti svazcích v letech 1904–1910 a je sestaven z 1500 MacLarenových kázání. ■

JEZERO A ŘEKA (J 3,16)

– Alexander MacLaren –

Troufám si říct, že nám tento text ukazuje jezero, řeku, džbán a doušek. „Bůh tak miloval svět“ – to je jezero. Jezero si samo vytváří řeku - „Bůh tak miloval svět, že dal svého... Syna“. Ale ta řeka neuhasí ničím žízeň, dokud nemá něco, čím by vodu přenesl k ústům: „Bůh tak miloval svět, že dal svého Syna, aby žádný, kdo v něho věří“. Jako poslední přichází doušek: „nezahynul, ale měl věčný život.“

1. Veliké jezero, Boží láska

Než přišel Ježíš Kristus na tento svět, nikoho ani nenapadlo říct: „Bůh miluje.“ Někteří starozákonní žalmisté tuto pravdu částečně zahlédli a velmi se přiblížili jejímu vyjádření. Mezi všemi těmi „mnohými bohy a pány“ byli sice chlípni bohové a nádherní bohové, líní bohové, bojovní bohové a mírumilovní bohové, avšak ani o jednom z nich jejich ctitelé neprohlásili, že „miluje“. Náhle to byla nová a téměř neuvěřitelná zpráva, ale my jsme si na ni zvykli a už nám nepřipadá zvláštní. Kdybychom se však pokusili přemýšlet, co znamená, celá pravda by nám zsvítla zcela nově a veškeré utrpení a smutky a zmatky našich životů by odnesl vítr a my už bychom se s nimi netrápili. „Bůh miluje“ – to je ta největší věc, kterou lze ústy pronést.

„Bůh ... miloval svět.“ Když teď mluvíme o milování určitého počtu jednotlivců – čím je proud širší, tím je mělký, že? Největší anglický patriot nemiluje svou zemi ani z jedné tisíciny tak, jak miluje svou vlastní holčičku. Když myslíme na velký zástup lidí nebo když k němu něco cítíme, je to jako se dívat na les. Nevidíme jednotlivé stromy, vidíme celý les. Takto však Bůh svět nemiluje. Představte si, že bych pronesl, že miluji lidi v Indii. Neměl bych tím na mysli, že chovám nějaké city k jedné duši ze všech těch nesčetných milionů, ale jen to, že je vnímám jako celek; nebo že jsem si je, jak se říká, zobecnil. To však není způsob, jakým miluje Bůh. Miluje všechny, protože miluje každého. A když říkáme: „Bůh tak miloval svět,“ musíme rozbít celek na atomy a přemýšlet o každém atomu jako o objektu Jeho lásky. Všichni vyčníváme v Boží lásce stejně tak, jako kdybychom stáli na vrcholu horského hřebenu s jasným západem slunce za námi. Každý malý černý bod dlouhého zástupu by byl oddělen viditelný. A my všichni takto vyčníváme, každý člověk odděleně, a dostáváme tak mnoho Boží lásky, jako kdyby v celém vesmíru nebylo jiného tvora, jen Bůh a my. Už jste si všimli, že když říkáme: „miloval svět“, že to doopravdy, pokud jde o každého z nás, znamená, že miluje mě? A právě

tak jako všechny sluneční paprsky dopadají do všech očí lidí v zástupu, kteří vzhlíží ke slunci, tak celá Boží láska dopadá ne na zástup, abstraktum, společenství, ale na každou jednotlivou duši, která to společenství tvoří. Miluje nás, protože miluje každého z nás. Nikdy z této myšlenky nevyčerpáme všechno dobré, dokud si ji nepřeložíme a neuložíme do srdce. Je velmi dobré říkat: „Ach ano! Bůh je láska“, a je velmi dobré říkat, že On miluje „svět“. Avšak řeknu vám, že je daleko lepší říkat to, co řekl Pavel: „Zamiloval si mne a vydal sebe samého za mne.“

Předtím než budu pokračovat, představím vám ještě jednu myšlenku, a to, že v celém Novém zákoně, ale obzvláště v Janově evangeliu, „svět“ neznamená pouze lidi, ale hříšné lidi, lidi oddělené od Boha. A veliká a požehnaná pravda, která je zde vyučována, je ta, že až se od Boha odtahují, jak chci, nemohu Ho od sebe odehnat, a i když o Něj nestojím nebo Ho nemiluji nebo o Něm nepřemýšlím, nemá to žádný vliv na skutečnost, že On miluje mě. Víím samozřejmě, že pokud Mu člověk Jeho lásku neoplácí, Boží láska na sebe musí vzít podobu, kterou by jinak nevzala, což může být pro člověka krajně nevýhodné. Ačkoliv se však její podoba může měnit, musí měnit, skutečnost zůstává; a na každé hříšné duši na zemi, včetně Jidáše Iškariotského, který je prý na seznamu zločinců první – spočívá Boží láska.

2. Řeka

Abych se nyní vrátil ke své metafoře, jezero vytváří řeku. „Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna.“

A tak to nebyla Kristova smrt, co odvrátilo Boha od nenávisti a hněvu, ale byla

to Boží láska, která ustanovila Kristovu smrt. Když na to budete pamatovat, mnoho mělkých a oblíbených námitek vůči velké doktríně vykoupení okamžitě zmizí. „Bůh tak miloval... že dal.“ Když však kážeme, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy, říkají někteří lidé, že Boží hněv nemusí na člověka dopadnout, že naše vyučování je nemorální, protože přece „Kristus přišel, a tak Bůh miloval.“ Je to však naopak, příteli. „Bůh tak miloval... že dal.“

Nyní mi však dovolu, abych vás přenesl do Starého zákona. Pamatuje si příběh o otci, jak vzal svého chlapce, který nesl dřevo na zápal a oheň, a putovali spolu přes hory, dokud nedorazili na místo, kde měla být přinesena oběť? Pamatuje si chlapcovu otázku, která vhná slzy do očí čtenáře: „Hle, oheň a dříví je zde. Kde však je beránek?“ Nemyslíte, že bylo pro otce těžké ukáznit svůj hlas a říct: „Můj synu, Bůh sám si vyhlédne beránka k oběti zápalné“? a pamatujete si na konec toho příběhu? Hospodinův posel zavolal pak z nebe na Abrahama: „Protože jsi to učinil a neodepřel jsi mi svého jediného syna, jistotně ti požeňm“ atd. Vzpomeňte si, že jeden z apoštolů řekl a použil stejné slovo, které je použito v Genesis při popisu události, kdy se Abraham vzdal svého syna vůči Bohu – „neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal“. Neukazuje to snad na tajuplnou paralelu? Tak či onak – nemáme právo se pokoušet říct, jak – tak či onak, Bůh nejenže poslal svého Syna, jak je řečeno v dalším verši tohoto textu, ale daleko jemněji, nádherněji, dojemněji, Bůh dal/vydal Svého Syna, a oběť byla o to větší, že to byl jeho jediný Syn.

Ach, bratři, nenechme se zastrašit následováním všeho, co je zahrnuto v tom velkém slově: „Bůh... miloval svět.“ Protože neexistuje láska, která se neteší z dávání, a neexistuje láska, která se neteší z toho, že v určitém smyslu připravuje sebe samého o to, co dává. A já za sebe věřím, že Pavlova slova mají být brána v celé své požehnané hloubce a nádheře významu, když říká: „vydal“ – stejně jako dal – „Ho za nás.“

A teď, myslíte si, že jsme schopni v nějaké míře ohodnotit velikost toho slůvka „tak“? „Bůh tak miloval“ – tak hluboce, tak svatě, tak dokonale, že „dal svého jediného Syna“; a dar toho Syna je jako řeka, již Boží láska připlovává ke každé duši na světě.

Existuje mnoho lidí, kteří by rádi vložili střední část tohoto skvělého textu do závorcky. Říkají, že bychom měli dát první slova a poslední slova tohoto textu dohromady a nikdy nedbat na to, co leží mezi. Lidé, kterým se nelíbí nauka o Kříži, by řekli: „Bůh tak miloval svět, že dal... věčný život.“; a tady konec. „Pokud existuje Bůh a pokud miluje svět, proč nemůže zachránit svět bez dalších okolků? Není třeba těchto vložených vět. Bůh tak miloval svět, že každý půjde do nebe“ – to je evangelium mnoha z vás; a to je evangelium mnoha moudrých a učených lidí. Není to však Janovo evangelium a není to Kristovo evangelium. Počátek a konec textu nelze spojit tímto hrubým způsobem bez rozmyslu. Musí být spojeny řetězem; a v řetězu jsou dvě pojítka: Bůh tvoří jedno a my musíme tvořit druhé. „Bůh tak miloval svět, že dal“ – tím udělal svou práci. „Aby

žádný, kdo věří“ – to je vaše práce. A je jedno, jestli Bůh utvořil své pojítka, dokud vy nevytvoříte to své a nenapojíte ho na Jeho. „Bůh tak miloval svět“ – to je krok číslo jedna v procesu; „že dal“ – to je krok číslo dva; „aby žádný, kdo věří“ – to je krok číslo tři; a jsou všechny potřeba, než dojdete k číslu čtyři, který je přistávací plochou, a ne krokem – „aby nezahynul, ale měl život věčný“.

3. Džbán

Přicházím k tomu, co jsem nazval džbánem, tím, čím nabíráme vodu pro svou vlastní potřebu – „aby každý, kdo věří“. Možná řeknete: „Ano, věřím. Přijímám každé slovo evangelia, docela věřím, že Ježíš Kristus zemřel, že se to odehrálo; a docela věřím, že zemřel za hříchy lidí.“ a co potom? Tím měl Ježíš Kristus na mysli víru? Věřit něčemu o Něm není to samé jako věřit v Něho – a dokud v Něho neuvěříte, nezískáte z Něho nic dobrého. Tady je jezero a řeka musí plynout kolem chatrčí na mýtinách v lese, pokud ji mají lidé pít. Může však protékat široká jako Mississippi a hluboká jako oceán u jejich dveří; pokud však do ní nepouhý ruce jako Gedeonovi muži a nedonesou vodu ke svým ústům, zemřou žízniví. Drahý příteli, to, co musíš udělat – a na čem záleží spasení tvé duše a tvůj pokoj a radost a ušlechtilost v tomto životě i v tom příštím – je jednoduše složit důvěru v Ježíše Krista a Jeho smrt za tvé hříchy.

Někdy si přeji, abychom nikdy neuslyšeli to slovo „víra“. Jakmile totiž začneme mluvit o „víře“, lidé si začnou myslet, že jsme daleko nahoře v nějakém teologickém území, daleko nad každodenním ži-

votem. Představte si, že se pokusíme ji přenést dolů, maličko blíže našim záležitostem a náručí, a místo používání slova, které je střezeno jako posvátné pro zaměstnance v náboženských otázkách, místo abychom říkali „víra“, řikejme „důvěra“. To je to, co vkládáte do svých manželů a manželů, že? a to je přesně to, co musíte dát Ježíši Kristu, jednoduše se Ho chopit stejně jako se člověk chápe srdce, které ho miluje, a celou svou vahou na něm spočine. Spočiňte na Něm svou tíhou, zavěste se na Něho nebo, abych použil jinou metaforu – jedno ze slov Starého zákona pro důvěru – „utečte se k Němu do útočiště“. Představte si muže s krevním mstitelem v zádech, jak mu kopí jeho pronásledovatele téměř probodává záda – nemyslíte si, že by do útočištěného města utíkal hodně rychle? Přesně to musíte udělat. Ten, kdo věří, a důvěrou se chápe Ruky, která ho drží, nikdy neupadne; a ten, kdo se té Ruky nechopí, se nikdy nepostaví, nemluvě o tom, že nikdy nevstane. A tak je těmito dvěma pojítky Boží láska ke světu spojena se spásou světa.

4. Doušek

Konečně zde máme doušek živé vody. Už jste se někdy zamysleli nad tím, proč tento text uvádí „aby nezahynul“ na prvním místě? Není to proto, že pokud v Něho nevložíme svou důvěru, jistě zemřeme, a proto musí být nejprve jistota smrti odvrácena, než můžeme získat „věčný život“?

Nechystám se teď rozebírat tyto dva závažné výrazy „zahynutí“ a „věčný život“. Jen říkám toto: Lidé nemusí čekat do své smrti, aby „zahynuli“. Na světě v sou-

časnosti existují muži a ženy, kteří jsou mrtví – mrtví, zatímco žijí, a až budou umírat, zahynutí, což je odsouzení a zkáza, jen v jiné formě existence, zviditelní jejich současný stav. Drazí bratři, nemusíte zemřít, abyste zahynuli ve svých hříších, a, ať je Bůh požehnán, můžete získat věčný život, než zemřete. Můžete ho získat teď a existuje jen jediný způsob, jak ho získat, a to je chopit se Toho, kdo je Život. A když máte Ježíše Krista ve svém srdci, kterého tam jistě mít budete, pokud Mu budete důvěřovat, potom budete mít život – život věčný, tady a teď, a smrt jen způsobí, že se věčný život, který jste měli, když jste žili zde, projeví, a zdokonalí ho způsoby, o kterých ještě nic nevíme.

Jen si zapamatujte pořadí, které je v tomto textu tak, jak jsem se vám ho pokusil ukázat. Pamatujte si pořadí těchto posledních slov a to, že musíme nejprve být zachráněni od věčné a konečné smrti, než nám může být udělen věčný a úplný život.

Drazí bratři, troufám si říct, že jsem před velikou většinou z vás nikdy předtím nehovořil; je docela možné, že k některým z vás už nikdy mluvit nebudu. Žádal jsem Boha, aby mi pomohl mluvit tak, aby byly duše taženy ke Spasiteli. A zapřísahám vás, a to budou má poslední slova, abyste naslouchali ne mně, ale Jemu. Protože je to On, kdo nám říká: „Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný – žádný, prázdný šek, jako iniciály M. nebo N. na modlitební knížce; můžete tam vložit své vlastní jméno – aby žádný, kdo v Něho věří, nezahynul, ale měl – tady, teď – život věčný.“

SVATÁ PÍSMÁ

Článek 1. z Londýnského baptistického vyznání víry z roku 1689

1. Pouze Písmo svaté je jediným dostatečným, spolehlivým a neomylným pravidlem a měřítkem všeho poznání o spasení, víře a poslušnosti (2Tm 3,15–17; Iz 8,20; Lk 16,29–31; Ef 2,20). Přestože vrozené poznání, dílo stvoření a skutky Prozřetelnosti (správa a řízení všeho, co nastane) jasně ukazují na dobrotu, moudrost a moc Boží do takové míry, že člověk zůstává bez jakékoliv výmluvy, nejsou tyto věci dostatečné k tomu, aby nám poskytly takové poznání Boha a Jeho vůle, jaké je nezbytné ke spasení (Ř 1,19–21 atd.; Ř 2,14–15; Ž 19,1–3). Proto se zalíbilo Pánu v různých časech a rozdílnými způsoby zjevovat sebe sama a vyhledávat svou vůli církvi (Žd 1,1). A následně ji Pán zjevoval pro lepší uchování a šíření pravdy a pro bezpečnější zřízení a útěchu církve, a chránil ji před zkažeností těla a před zlomyslností satana a světa. Pánu se zalíbilo vložit svou zjevenou Pravdu cele do psané podoby. Proto jsou Svatá Písma naprosto nezbytná, neboť předešlé způsoby, jimiž Bůh zjevoval svou vůli svému lidu, skončily (Př 22,19–21; Ř 15,4; 2Pt 1,19–20).

2. Pod název Písmo svaté (resp. Svatá Písma, nebo zapsané slovo Boží) jsou nyní (po ukončení inspirace) zahrnuty následující knihy Starého a Nového zákona:

Starý zákon:

Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium, Jozue, Soudců, Rút, 1. Samuelova, 2. Samuelova, 1. Královská, 2. Královská, 1. Paralipomenon,

2. Paralipomenon, Ezdráš, Nehemjáš, Ester, Jób, Žalmy, Přísloví, Kazatel, Píseň písní, Izajáš, Jeremjáš, Pláč Jeremjášův, Ezechiel, Daniel, Ozeáš, Joel, Ámos, Abdiáš, Jonáš, Micheáš, Nahum, Abakuk, Sofonjáš, Ageus, Zacharjáš, Malachiáš.

Nový zákon:

Matouš, Marek, Lukáš, Jan, Skutky apoštolů, Římanům, 1. Korintským, 2. Korintským, Galatským, Efezským, Filipským, Koloským, 1. Tesalonickým, 2. Tesalonickým, 1. Timoteovi, 2. Timoteovi, Titovi, Filemonovi, list Židům, List Jakubův, 1. Petřův, 2. Petřův, 1. Janův, 2. Janův, 3. Janův, Judův, Zjevení Janovo.

Všechny tyto knihy jsou inspirované Bohem k tomu, aby byly pravidlem a měřítkem víry a života (2Tm 3,16).

3. Knihy obvykle nazývané apokryfy nejsou Bohem inspirované, proto nejsou součástí kánonu Písma. Tyto knihy proto nemají autoritu nad církví Boží, ani nemají být schvalované jako kánon nebo používány jakkoliv odlišně od jiných lidských písemností (Lk 24,27.44, Ř 3,2).

4. Autorita svatého Písma, kvůli níž je třeba mu věřit, nezávisí na svědectví jakéhokoliv člověka nebo církve, ale cele na Bohu, jeho Autorovi. Právě to je důvod, proč má být přijímána, neboť je to Slovo Boží (2Pt 1,19–21; 2Tm 3,16; 1Te 2,13; 1J 5,9).

5. Můžeme být pohnuti a povzbuzeni svědectvím Božího lidu k tomu, abychom měli vysoké a uctivé smýšlení o Svatých Písmech a měli je ve velké vážnosti. Po-

dobně můžeme být nadchnuti charakterem Písem: Božskou dokonalostí jejich obsahu, působením jejich učení, velkolepostí jejich stylu, soudržností všech jejich částí, celkovým rámcem, který přináší veškerou slávu Bohu, jejich plným odhalením jediné cesty spasení pro člověka, spolu s mnoha jinými nesrovnatelnými a výjimečnými kvalitami a dokonalostí ve všech ohledech. Písmo těmito všemi svědectvími více než dokazuje, že je Slovem Božím. Nicméně bez ohledu na to, naše úplné přesvědčení a jistota o neomylné pravdě Písma a jeho Boží autoritě pramení z vnitřní práce Ducha svatého skrze Slovo a se Slovem v našich srdcích (J 16,13–14; 1K 2,10–12; 1J 2,20,27).

6. Celá rada Boží ohledně všech věcí nutných pro Jeho vlastní slávu, pro lidské spasení, víru a život, je buď vysloveně zapísána, nebo je dostatečně obsažena ve svatém Písmu, ke kterému se nesmí nikdy nic přidávat, ať už by to bylo na základě (tzv.) nového zjevení Ducha, nebo na základě lidských tradic (2Tm 3,15–17; Gal 1,8–9). Nicméně vyznáváme, že na porozumění těch věcí, které vedou k záchraně a které jsou zjevné v Slově, je nezbytné vnitřní osvětlení Duchem Božím (J 6,45; 1K 2,9–12). Jsou také určité záležitosti týkající se uctívání Boha a správy církve, které jsou společné pro lidské aktivity a komunity, a které mají být usměrňovány ve světle zdravého rozumu a křesťanské obezřetnosti podle obecně platných pravidel Božího Slova, která je třeba vždy respektovat (1K 11,13–14; 1K 14,26,40).

7. Všechny věci v Písmu nejsou samy o sobě stejně jasné, a ani nejsou stejně

jasné každému (2Pt 3,16). Přesto ty věci, které je nezbytné znát, kterým je nezbytné věřit a které je nezbytné zachovávat ke spasení, jsou tak jasně předloženy a zjeveny na těch či oněch místech Písma, že nejen vzdělaní lidé, ale také nezdělaní mohou dospět k jejich dostatečnému porozumění náležitým použitím běžných prostředků (Ž 19,7; Ž 119,130).

8. Stará smlouva v hebrejštině – což byl původní jazyk Božího lidu v dávných časech (Ř 3,2) – a Nová smlouva v řečtině (tento jazyk byl národům v době psaní obecně nejvíce známý) byly bezprostředně inspirované Bohem a byly uchovány čisté v následných dobách Jeho výjimečnou péčí a prozřetelností. Proto jsou tak spolehlivé, že ve všech náboženských kontroverzích se na ně církev musí odkazovat jako na konečnou autoritu (Iz 8,20). Protože tyto původní jazyky nejsou známy všem z lidu Božího, přičemž oni všichni mají právo na Písma a na užitek z Písem a je jim přikázáno číst (Sk 15,15) a zkoumat (J 5,39) je v bázni Boží, Písma mají být přeložena do rodných jazyků každého národa, ke kterému přicházejí (1K 14,6.9.11–12.24,28), aby tak, se Slovem Božím přebývajícím bohatě ve všech, lidé mohli uctívat Boha přijatelným způsobem a z trpělivosti a z povzbuzení Písem čerpali naději (Ko 3,16).

9. Neomylným pravidlem výkladu Písma je Písmo samotné, a proto kdykoli se objeví otázka o pravém a plném významu jakéhokoliv textu (jehož význam není nikdy rozmanitý, ale jeden), musí být zkoumán ve světle jiných pasáží, které vypovídají jasněji (2Pt 1,20–21; Sk 15,15–16).

10. Nejvyšším soudcem, který má rozhodovat o všech náboženských kontroverzích, a jímž musí být přezkoumány všechny dekrety koncilů, názory dávných pisatelů a doktríny lidí a vlastních duchů, nemůže být nikdo jiný než Písmo svaté,

dané Duchem. A v rozhodnutí Pisma máme spočinout, protože Písmem, které je dáno Duchem, je v konečném důsledku určována naše víra (Mt 22,29–32; Ef 2,20; Sk 28,23).

CO PSAL MOJŽÍŠ O KRISTU?

Štěpán Rucki

Možná si položíte otázku, co má společného Kristus s Mojžišem. Mojžiš je hlavním představitelem Starého zákona, Staré smlouvy a žil asi 1500–1400 let před Kristem. O Kristu nemohl nic vědět, neznal Ho, jak tedy mohl o Něm psát?

A přesto Pán Ježíš říká Židům, kteří se považovali za následovníky Mojžiše:

◆ *Kdybyste opravdu věřili Mojžišovi, věřili byste i mně, neboť on psal o mně.*

(J 5,46)

Kde tedy Mojžiš píše o Kristu? Pojdme se společně podívat, kde všude v pěti knihách Mojžišových najdeme přímé či nepřímé zmínky o budoucím Mesiáši, Kristu.

PŘÍMÉ ZMÍNKY

„První evangelium“

První zmínka, která ukazuje na budoucího Spasitele, je uvedena hned na prvních stránkách Bible, a to po pádu člověka do hříchu. Pan Bůh proklíná hada a sděluje ženě:

◆ *Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi símě tvé a símě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu.*
(Gn 3,15)

Je to tzv. **protoevangelium**, první evangelium (první dobrá zpráva). Rozdrcení Ježíšovy paty nebylo smrtelné, protože

Pán Ježíš byl vzkříšen, ale rána, kterou Pán Ježíš udeřil satana, byla pro něj smrtící, protože jeho moc zlomil na kříži a svou obětí otevřel dveře ke spasení pro mnohé.

Prorok

Již ve SZ byl Mojžišem předpověděn příchod Proroka:

◆ *Hospodin, tvůj Bůh, ti povolá z tvého středu, z tvých bratří, proroka jako jsem já. Jeho budete poslouchat... Do jeho úst vložím svá slova a on jim bude mluvit vše, co mu přikáže. Kdo by má slova, která on bude mluvit mým jménem, neposlouchal, toho já sám budu volat k odpovědnosti.* *(Dt 18,15.18.19)*

Věřící lidé v Izraeli očekávali tohoto proroka. Jedním z nich byl například Filip, který když se setkal s Pánem Ježíšem, vyhledal svého bratra Natanaela a řekl mu:

◆ *Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžiš v Zákoně i proroci, Ježíše, syna Josefova z Nazareta.* *(J 1,45)*

Také lidé, když slyšeli slova Pána Ježíše a viděli zázraky, které konal, řekli:

◆ *Opravdu je to ten Prorok, který má přijít na svět!* *(J 6,14)*

A apoštol Petr ve svém kázání o letnicích přesně cituje z páté knihy Mojžišovy a říká:

- ◆ *Mojžíš řekl: „Hospodin, náš Bůh, vám povolá proroka z vašich bratrů, jako jsem já; toho budete poslouchat ve všem, co vám řekne. ‘A, každý, kdo toho proroka neuposlechne, bude vyhlazen z mého lidu.’“ (Sk 3,22–23)*

Potvrzuje, že Pán Ježíš byl tím dlouho očekávaným prorokem, ve kterém je záchrana a spasení.

Lev z Judy

Když Jákob (Izrael) žehnal svým synům, Juda obdržel požehnání, které bylo v mnohém zvláštní a obsahovalo prvky zřetelně se vztahující k Pánu Ježíši.

- ◆ *Tobě, Judu, tobě vzdají čest tví bratři... synové tvého otce se ti budou klanět. Mládě lvi je Juda... Stočil se a odpočíval jako lev, jak lvíce... Juda nikdy nebude zbaven žezla ani palcátu, jenž u nohou mu leží, dokud nepřijde ten, který z něho vzejde; toho budou poslouchat lidská pokolení. (Gn 49,8–10)*

Pán Ježíš je tím lvem z Judy, kterého poslouchají lidská pokolení. Ve Zjevení je takto představován Janovi.

- ◆ *Ale jeden ze starců mi řekl: Neplač. Hle, zvítězil lev z pokolení Judova, potomek Davidův; on otevře tu knihu sedmkrát zapečetěnou. (Zj 5,5).*

Nepřímé zmínky – stíny a náznaky (předobrazy)

Ve Starém zákoně – zvláště v knihách Mojžíšových – je také mnoho skutečností a událostí, které nepřímou ukázkou na Pána Ježíše. Pro starozákonní věřící nebyly tyto věci odhaleny, byly přítomny pouze v náznacích, daly se tušit. Teprve Nový zákon

nám odhaluje, že mnohé věci v Starém zákoně nebyly samoúčelné, ale měly mnohem hlubší duchovní význam. Když použijeme slov Nového zákona, byly to stíny či náznaky věcí budoucích. Některé texty o tom jasně mluví:

- ◆ *To všechno je jen stín budoucích věcí, ale skutečnost je Kristus. (Ko 2,17)*
- ◆ *Ti však sloužili ve svatyni, která je jen náznakem a stínem svatyně nebeské. (Žd 8,5)*

Dnešním jazykem bychom mohli říct, že to byly předobrazy Krista a Jeho díla.

Velikonoční beránek

Izraelští slavili velikonoce jako vyjití z Egypta. Při této příležitosti měla každá rodina zabít beránka bez vady a jeho krví potřít nadpraží a obě veřeje (Ex 12,21–22). Tato krev obětovaného beránka chránila izraelské před poslední Hospodinovou ránou, kdy pobil všechny prvorozené v Egyptě. Nový zákon nám dosvědčuje, že Pán Ježíš je tím pravým velikonočním Beránkem. Např. Apoštol Pavel píše Korintským „*neboť byl obětován náš velikonoční beránek, Kristus*“ (1K 5,7). Ve Zjevení je Pán Ježíš opakovaně popisován jako Beránek, ten obětovaný. Pašijový velikonoční beránek byl tedy předobrazem (stínem, náznakem) skutečného velikonočního Beránka, tj. Pána Ježíše Krista, který svou krví zachránil před věčnou smrtí mnohé.

Manna

Izraelští dostali na poušti zvláštní pokrm, který sami pojmenovali mana (Ex 16,31).

40 ZÁPAS O DUŠI

Tento pokrm padal z nebe jako déšť a izraelské je sbírali. Pán Ježíš tuto skutečnost komentuje:

◆ *Vaši Otcové jedli na poušti manu, a zemřeli. Toto je chléb, který sestoupil z nebe: kdo z něho jí, nezemře. Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe; kdo jí z toho chleba, živ bude na věky. (J 6, 49–51)*

Mana je tedy předobrazem Pána Ježíše. Tělesný pokrm byl zdrojem obživy Izraelských na poušti. Ale šlo pouze o dočasný předobraz něčeho mnohem významnějšího – duchovního pokrmu, chleba, kterým je sám Pán Ježíš. Kdo jí tento pokrm, bude žít na věky.

Voda ze skály

Když byl izraelský lid na poušti v Refidimu, neměl vodu, trpěl obrovskou žízní a reptal proti Mojžíšovi. Vyčítali mu, že je vyvedl z Egypta, aby je umořil žízní. Pán Bůh vyslyšel Mojžíšovu modlitbu a řekl mu, aby si vzal hůl, kterou udeřil do Nilu. A ze skály vyšla voda a lid mohl pít (Ex 17,6). Apoštol Pavel v listu Korintským vysvětluje, že skála, ze které izraelské pili na poušti, byl Kristus:

◆ *...pili totiž z duchovní skály, která je doprovázela, a tou skálou byl Kristus. (1K 10,4)*

Skála, ze které pil izraelský lid na poušti, je tedy předobrazem Pána Ježíše, ze které pramení voda živá (J 4,10.14).

Had na poušti

Pán Bůh potrestal Izraelce za to, že propadli malomyslnosti a reptali proti Bohu a proti Mojžíšovi. Poslal na ně ohnivé ha-

dy, kteří štípali lid, takže mnoho lidí pomřelo. Lid přišel k Mojžíšovi, vyznával svůj hřích a prosil Mojžíše, aby jej zachránil od hadů. Pán Bůh dal v této situaci Mojžíšovi zvláštní pokyn, aby udělal hada Ohnivce z bronzu a připevnil ho na žerd. Kdokoliv z uštknutých se na něj podíval, zůstal naživu (Nu 21, 8–9).

O mnoho staletí později Pán Ježíš při rozhovoru s Nikodémem používá tento obraz, aby vysvětlil podstatu záchrany před věčným zahynutím. Říká mu:

◆ *Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný. (J 3,14).*

Předpovídá tím své utrpení na kříži jako způsob záchrany před hříchem, a hovoří zde o víře jako o prostředku k získání spásy. Mojžíš nejen psal o předobrazu takové záchrany, ale sám ji na Boží pokyn realizoval.

Dalšími prvky, které v Mojžíšových knihách nepřímo ukazují na Krista, jsou různé události ze života patriarchů. Jednou z nich je **obětování Izáka** Abrahamem, jak o tom čteme v Gn 22. V této události vidíme princip zástupné oběti – berana, kterého opatřil sám Hospodin a který byl obětován na Izákově místě.

Také sen, který měl Jákob na cestě z Beeršeby do Cháranu, kdy se mu zjevil Bůh a viděl **žebřík**, stojící na zemi, jehož vrchol dosahoval k nebesům (Gn 28, 12–13), ukazuje na Krista jako na jediného prostředníka mezi Bohem a člověkem (srovnej 1Tm 2,5).

Prvky předobrazu Pána Ježíše vidíme také v životě **Josefa egyptského**, kte-

ry stejně jako Pán Ježíš byl prodán (Gn 37,28), byl nespravedlivě odsouzen a trpěl (Gn 39, 7–23), byl nesmírně vyvýšen (Gn 41,41) a zachránil Boží lid před hladovou smrtí (Gn 50,20).

Na Krista také ukazuje celý **system obětí** ve svatyni, který byl nesmírně krvavý a dramatický. Ročně si vyžadoval oběti tisíců kusů dobytka a byl spojen s velikým krveproléváním. Starozákonní oběti však byly pouze předobrazem přicházející dokonalé Kristovy oběti, jak nás učí listu Ži-

dům. Krev býků a kozlů nebyla s to odstranit hříchy (Žd 10,4), tyto oběti nebyly schopny zahladit hříchy (Žd 10,11). Teprve obět Pána Ježíše Krista přinesla skutečnou odpuštění hříchů (Žd 10, 12,18).

Také **kněžský system** ve Starém zákoně je předobrazem dokonalého velekněze, kterým je sám Pán Ježíš. Sedmá kapitola listu Židům nám však ukazuje, že kněžský úřad Pána Ježíše se v mnohém odlišuje od systému starozákonního kněžství (viz tabulka).

Rozdíly mezi Ježíšem a levitskými knězi v listu Židům

Odkaz	Rozdíl	Levitští velekněží	Ježíš jako velekněz
7,23–24	<i>množství</i>	mnoho kněží	pouze jeden kněz
7,23–24; 9,12	<i>trvání</i>	přechodné	trvalé, věčné
7,27; 9,12	<i>frekvence</i>	denní oběti	obětován jednou provždy
7,26–27	<i>kvalita</i>	hříšní, hříšníci	svatý, nevinný, neposkvrněný
7,26–27	<i>zaměření</i>	obětovali oběti také za sebe	obětoval se pouze za jiné
7,27; 9,11–14	<i>objekt</i>	obětovány zvířecí oběti	obětoval sám sebe
9,11–12	<i>sféra</i>	vstoupili do stánku zhotoveného lidskýma rukama	vstoupil do stánku většího a dokonalejšího
9,11–12	<i>prostředky</i>	vešli s krví kozlů a telat	dal svou vlastní krev

Vidíme, že v knihách Mojžíšových je mnoho zmínek – jak přímých, tak nepřímých (náznaků a předobrazů) o budoucím Spasiteli, Kristu.

Pán Ježíš řekl židovským představeným:

◆ *Zkoumáte Písma a myslíte si, že v nich máte věčný život; a Písma svědčí o mně. (J 5,39)*

Farizeové a židovští představení byli znalci Písma. Zkoumali je, četli, studovali je a mysleli si, že skrze tuto činnost na-

jdou věčný život. Jedno jim však unikalo, svědectví Písem o Kristu. Ve Starém zákoně neviděli Krista. A Pán Ježíš pokračuje:

◆ *Kdybyste opravdu věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně, neboť on psal o mně. Nevěříte-li tomu, co on napsal, jak uvěříte mým slovům? (J 5,46)*

Písma Starého zákona dávají smysl pouze tehdy, když v nich vidíme Krista, Mešiasše. V opačném případě na nás může Starý zákon působit temně, nesrozumí-

42 ZÁPAS O DUŠI

telně a dokonce i brutálně (viz Boží příkaz k obětování Izáka, zvířecí oběti ve svatyni aj.). Kristus je tím správným klíčem k pochopení písem Starého zákona

(Lk 24,27). Jakýkoliv jiný výklad Písma se míjí se svým cílem. ■

Vyšlo v časopise *IDEA Křesťanských společenství SCEAV*.

ZPRÁVY Z REDAKCE

VĚC: UKONČENÍ ODBĚRU ZÁPASU O DUŠI

Myslím, že patřím mezi ty již velmi staré – první moje číslo Zápasu o duši má č. 14 a je z ledna 1991, se vzpomínkami na Indii, Kašmír a Nepál. Mnoho těch Zápasů stále ještě mám a stále je v nich možno mnoho pravd nalézat.

Ale i mně se léta navršila (88 r.) a ne-moci přibývají, takže neovládám vše jako dřív, a tak mi odpusťte a další čísla Zápasu mně již neposílejte. Sice synovi a jeho rodině též nabízím, ale jen někdy uspějí.

Snad se mohu přiznat, že jsem osobně poznala p. Pavla Steigera i jeho ženu Kláru, a to 12. 11. 2000 na shromáždění v BJB v Pardubicích. Lituji, že jsem více pochopila až po smrti manžela. Ale značku –*pst*– jsem vždy vyhledávala a četla.

Dík našemu Pánu za celou mou pražskou rodinu, dík za to, že všichni jsou věřící křesťané. Přeji Vám všem i rodině Pavla Steigera dobré zdraví a Boží požehnání k Vaší práci i žití.

Emílie Z.

DOPIS Z VĚZENÍ

Zdravím Vás, pane Kernale, děkuji Vám za balíček s křesťanskou literaturou. Hodně se mi líbí brožurka „Jedině milost“ od p. Spurgeona. A ten „Katechismus“ podle p. Spurgeona je moc dobře napsán. V jedné věci se nevyznám, jak je tam v úvodu napsáno: „*Proto jsem připravil tento výtah ze dvou stávajících katechismů – Westminsterského a Baptistického...*“ – já měl za to, že katechismus mají jenom katolíci. Jak jsem četl na obálce „Katechismus“, tak jsem měl za to, že to je od katolíků. Dříve jsem byl upozorněn na to, že katolický katechismus jsou převážně lidská učení (názory), tady to, co jste mi poslal, je dobře zpracované.

Chtěl bych se Vás zeptat, co to je ten Baptistický a Westminsterský katechismus? Já to slyším poprvé.

Ty brožury z knihy Genesis máte dobře zpracované. Já si čtu pomalu, přemýšlím nad čteným, k něčemu se vracím, co mi „leze pomalu do hlavy“, někdy také proto, že když přemýšlím o těchto křesťanských tématech, tak mě někdo nebo něco ruší, buď na mě někdo mluví a tím mi „trhá myšlenky“, nebo je někdo puštěné rádio (nahlas) nebo televize. S Boží pomocí to zvládnou i tak.

„Zápas o duši“, co jste mi poslal, ty čtyři sešitky, tak ty stejně mám, tak jsem je dal jednomu člověku, co se to tyhle věci částečně zajímá. Děkuji Vám za pomoc, která se mi od Vás dostala. Zatím mám křesťanské literatury dost, tak až si to prostuduji (k něčemu se vracím), tak Vám napíšu o další, když budete ochotný mi poslat.

Nechci Vás zbytečně moc zatěžovat, protože jak jsem se z Vašich dopisů dovít-pil, máte hodně práce po duchovní stránce.

Prozatím na shledanou, ať se Vám daří, ať Vám Bůh žehná i nadále v duchovní práci i v osobním životě.

Josef G.

Pokoj Vám a milost, Josefe,

děkuji Vám za povzbuzující dopis. Jsem rád, že nacházíte užitek v zaslaných materiálech. Pokud budete chtít další, tak se ozvěte. Knihu Genesis mám takto zpracovanou od patnácté kapitoly až do konce.

Katechismus rozhodně není pouze katolická záležitost. Katechismus je vlastně vysvětlení víry dalším lidem. Po sepsání Nového zákona čelili generace křesťanů výzvám ze strany Římanů a dalších pohanů ohledně obsahu své víry. Jejich odpovědí byla krátká shrnutí obsahu víry. Slovo krédo je z latinského slova „credo“, což znamená „věřím“. Dnes používáme toto slovo jako krátké shrnutí základních článků víry. Některá místa v Novém zákoně obsahují podobné myšlenky (1Tm 3,16). Nejstarší pobiblické vyznání víry je známé jako Apoštolské vyznání víry a pochází ze 2. století. Ovšem nebylo vypracováno apoštoly, ale jedná se o shrnutí učení apoštolů. Nikájské vyznání víry (z poč. 4. st.) se potýká s konkrétním problémem, a proto zdůrazňuje Božství Ježíše Krista. Třetí a nejdelsí rané vyznání víry je Athanasiovo vyznání víry a je založené na učení Athanasia ze 4. století. Zabývá se především otázkou Trojice. Každý křesťan by měl být schopný zformulovat své vlastní vyznání víry.

Později křesťané rozvinuli svá krátká vyznání a začlenili do nich další články učení. Některé se soustředily na specifické pravdy, které byly v daném čase aktuální. Další byly více teologické, jiné více praktické nebo zaměřené na církev. Zatímco krédo se soustředí na hlavní body učení, vyznání víry ho rozvíjí a začleňuje další doktríny. Většina církví má své vyznání víry. Mezi nejlepší a nejznámější patří Westminsterské vyznání víry, Baptistické vyznání víry z roku 1689 nebo Belgické vyznání víry. V naší zemi sepsovali vyznání víry především bratři ze staré Jednoty bratrské, což byla první reformační církev vůbec. Nejznámější pak je Bratrské vyznání víry z r. 1535, které bylo určené králi Ferdinandovi, nebo dílo novoutraktivistů a Jednoty bratrské, tzv. České vyznání víry z 1609.

Různé katechismy byly napsány jako vysvětlení víry dalším lidem, dětem (např. Karafiátův reformovaný katechismus) nebo nově obráceným lidem. Často mají formu otázek a odpovědí, což je dobrá pomůcka pro zapamatování si. Různá kréda, vyznání víry a katechismy jsou dobrými pomůckami pro studium, ale vždycky musí být prověřovány Božím slovem. Protože je to jedině Písmo, které přináší skutečně ortodoxní učení.

Historicky se církve většinou hlásily k nějakému katechismu, protože to jasně ukazovalo, kde stojí teologicky. V naší zemi však byla tato praxe přerušena po Bílé hoře a už se na ni nikdy důsledně nenavázalo. Když Josef II. povolil svým tolerančním patentem v roce 1781 kromě katolické církve také církev luterskou a reformova-

44 ZÁPAS O DUŠI

nou, tak obě tyto víry byly ještě identifikovány podle vyznání víry a katechismu. O necelých sto let později byla Františkem Josefem umožněna svoboda vyznání v mnohem širším měřítku. Přišli zahraniční misionáři, do roku 1918 vzniklo několik denominací, ale žádná z nich a v té době již ani obě toleranční církve, které se v roce 1918 sloučily do jedné, nestavěla na vyznání víry a katechismu.

Komunisté se pak snažili křesťanství odstranit úplně, a v tom jim staré katechismy vyhovovaly, protože tak mohli tvrdit, že církev patří do dob dávno minulých. Ale tak to není. Katechismus může být velmi užitečnou pomůckou při vyučování (proto jsme vydali onen Spurgeonův). Jedním z důsledků nepoužívání katechismu je, že křesťané pořádně nevědí, čemu vlastně věří, a své vyznání víry jsou

schopni jen obtížně zformulovat. Když potom dojde na nějaké těžší teologické otázky, jako je například otázka Boží svrchovanosti a lidské zodpovědnosti, nevědí, jak se s tím vyrovnat, a vracejí se ke starým, v minulosti již vyřešeným chybám. Na tomto místě vidím užitek katechismu a vyznání víry. Na druhé straně je vždy potřeba mít na paměti, co jsem napsal výše – že všechny katechismy i vyznání víry jsou lidským dílem a je nutné je neustále poměřovat Božím slovem. Jenom samotné Boží slovo musí být opravdovým východiskem každého našeho učení. Příkládám Vám první článek ze zmiňovaného Londýnského baptistického vyznání víry z r. 1689 – je o Božím slovu.

S pozdravem pokoje a přáním Božího požehnání

Jaroslav Kernal

ZIMNÍ KONFERENCE

Poslední sobotu v lednu proběhl již pátý ročník Zimní konference na téma „Člověk není Bůh“ (Co Bible učí o Bohu a o člověku). Na konferenci přijelo 240 lidí, z toho bylo asi 20 dětí, pro které jsme měli v průběhu konference zajištěný kvalitní biblický program. Bůh se nad námi slitoval, byl vyvýšen v každé části programu konference a oslavil se uprostřed nás. Mnozí lidé byli povzbuzeni a mohli růst v poznání Boha. Přijali jsme celou řadu dobrých ohlasů.

Nahrávky kázání, fotky i videa najdete na webových stránkách Reformation.cz. Pokud nemáte přístup na internet a měli byste o nahrávky zájem, napište nám na adresu redakce, rádi vám je zašleme na CD.

Boží dobrota a štědrost účastníků byla tak veliká, že ze sbírky, kterou jsme udělali v průběhu konference, jsme mohli pokrýt větší část nákladů na konferenci (sál, který jsme použili v letošním roce, byl skoro třikrát dražší než v minulosti).

Jsmo vděční Bohu za to, že nám dává takovou příležitost setkat se a povzbudit se navzájem společným uctíváním Boha při výkladu Jeho slova. Je nádherné vidět mladé lidi, kteří mají skutečný hlad po Bohu, jsme vděční za střední generaci a zvláště za ty, kteří přijíždějí na konferenci s celou svou rodinou. Vážíme si starší generace, když přes všechny obtíže, které vyplývají z jejich věku, přijíždějí a rozdávají povzbuzení.

Dá-li Pán, budeme mít příští rok konferenci na stejném místě jako letos (Biskupské gymnázium Brno), a to 24. ledna 2015. Tématem konference bude refor-

mační princip Sola Scriptura: „**Proč můžeme důvěřovat Bibli?**“ Všichni jste srdečně zváni. Další informace přineseme v dalších číslech Zápasu o duši.

PODĚKOVÁNÍ DÁRCŮM

Chceme touto cestou poděkovat všem, kdo se v uplynulém roce svými dary podíleli na službě Reformace.cz (vydávání časopisu, webový portál Reformace.cz, internetový časopis Reformace, Zimní konference...). Jsme velice vděční za vaši podporu. Bez ní tato služba není možná.

Máme za sebou jeden z nejtěžších roků v naší existenci. Naše finanční situace se velmi zhoršila a rok jsme ukončili v červených číslech. Tuto ztrátu jsme z Boží milosti mohli pokrýt z rezervy, kterou jsme měli z minulých let. Chtěli bychom vás poprosit, abyste na nás pamatovali na svých modlitbách i ve své štedrosti.

Modlete se za nové čtenáře a za to, aby další lidé přijímali užitek z naší služby. Budeme rádi, pokud Zápas o duši nabídnete přátelům, bratrům a sestrám ve sboru, rodině. Jestli máte příležitost nabídnout časopis ve sboru, využijte ji. Je dobré se při takové příležitosti zmínit, v čem je časopis prospěšný, co vás v něm oslovuje.

Chceme, aby časopis byl dostupný i pro lidi, kteří nás z nejrůznějších důvodů nemohou finančně podporovat (vdovy, důchodci, lidé bez práce, vězni...). Proto všechno, co děláme, nabízíme bezplatně, ale jak správně ukazuje níže uvedená tabulka, není to zadarmo. O to víc jsme vděční za vás, kteří se svými dary na této službě podílíte – tak se tato služba stává také vaší službou a můžete si být jistí, že Bůh se k ní přizná:

◆ *Blaze tomu, kdo dává, ne tomu, kdo bere. (Sk 20,35)*

Chceme si tento přístup udržet i do budoucnosti – je dobrým indikátorem toho, jak si stojíme před Pánem. Pokud Bůh bude chtít naši službu ukončit, tak to může udělat velmi jednoduše. A pokud stále ještě trvá, tak je to pro nás ujištění o Jeho veliké milosti a slitování, protože ke svému oslavení používá hříšné nádoby, jako jsme my.

Za redakci časopisu s vděčností

Jaroslav Kernal

Příjmy 2013		Výdaje 2013	
Domácí (ČR)	616.289,- Kč	Tisk a distribuce (ČR + SR)	238.843,- Kč
Zahraniční (SR, USA, Německo, Francie)	50.017,- Kč	Redakce (redakční práce a účetnictví)	369.600,- Kč
		Další služby (překlady a korektury)	111.821,- Kč
		Další náklady	55.807,- Kč
		Kancelář	74.379,- Kč
Celkem	666.306,- Kč		850.450,- Kč

Skutečně svobodný!

Biblické poradenství lidem s dlouhodobými problémy

23. – 26. července 2014, Hotel Zadov

Dr. Richard Ganz

je křesťanský kazatel, poradce a autor, který vyrůstal v židovské rodině. Doktorát v klinické psychologii získal na univerzitě Wayne State. Po postgraduálních studiích pracoval na fakultě klinické psychiatrie na Upstate Medical Center a také vyučoval na univerzitě Syracuse. Vystudoval teologii na Westminsterském teologickém semináři. Již třicet let slouží jako pastor Reformované presbyterní církve v Ottawě v Kanadě. Je rovněž zakladatelem a předsedou Ottawa Theological Hall, kde vyučuje biblické poradenství. Přednáší na univerzitách a seminářích v mnoha zemích a je autorem sedmi knih, včetně Psychoblábolu.

Dr. George Scipione

je ředitelem Institutu biblického poradenství a vyučuje pastorační teologii na Reformovaném presbyterním teologickém semináři v Pittsburghu, Pennsylvánie. Je zakladatelem a bývalým ředitelem Institutu biblického poradenství a učednictví v San Diegu v Kalifornii (1982–2006). V letech 1982–2006 vyučoval praktickou teologii na Westminsterském semináři v Kalifornii. Třicet osm let slouží jako kazatel v Ortodoxní presbyterní církvi.

Eileen Scipione

založila středisko pro ženy, které hledají pomoc v těhotenství. Slouží ženám již 26 let.

Témata přednášek

Co je to křesťanská svoboda? • Pravda, která nás vysvobozuje • Jak se křesťané dostávají do pastí • Svoboda, psychologie a církev • Jak se liší biblické poradenství od psychologie • Měli bychom integrovat biblické poradenství a psychologii? • Svoboda žít pro Boha a rozvíjet silná biblická přesvědčení • Svoboda ke změně • Vysvobození ze špatných vzpomínek • Poradenství lidem, kteří morálně selhali • Svoboda odpustit druhým • Poradenství lidem, kteří ztratili zaměstnání • Poradenství lidem s dluhy a ve finanční krizi • Vysvobození ze závisti • Poradenství závislým na alkoholu a lécích • Poradenství závislým na drogách • Poradenství závislým na pornografii • Vysvobození ze sobectví • Svoboda k lásce k Bohu a lidem

Cena

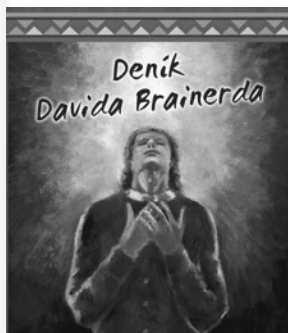
Dospělí (16+): 1.170,- Kč, děti (11–15): 885,- Kč, (3–10): 735,- Kč

Přihlášky

www.reformovanacirkev.cz

Jerry a Marilyn Farníkovi, Pod Kamínkou 987/14, 156 00 Praha 516

Novinka v Poutníkové četbě

O působení Boží milosti mezi severoamerickými indiány
sestavil Jonathan Edwards
obsahuje stručnou biografii Jonathana Edwardse

Deník Davida Brainerda

Brainerdovy zápisky nám odhalují příběh o působení Boží moci a milosti skrze mladého kazatele Davida Brainerda, který navzdory tělesné slabosti, stále se zhoršující smrtelné nemoci i téměř neúnosným životním podmínkám přinesl za vypětí všech sil evangelium severoamerickým indiánům a bylo mu dáno prožít na sklonku jeho krátkého života probuzení mezi těmi, pro které se obětoval. Na jeho životě můžeme vidět jako moc je pravdivé slovo: „Stačí, když máš mou milost; vždyť v slabosti se projeví má síla“ (2K 12,9).

Kniha obsahuje též krátký životopis jednoho z nejnámějších teologů Jonathana Edwardse, který rovněž stojí za přečtení a pěkné kresby Aleše Mrázka na začátku každé kapitoly.

380 stran, pevná vazba, cena: 430,- Kč, vyjde: květen – červen 2014.

Při objednávce do konce května sleva 15 %.

www.PoutnikovaCetba.cz, Poutnik@PoutnikovaCetba.cz,
tel.: +420 472 741 623, Poutníková četba, Žandov 85, Chlumeč 403 39

Církev ve 21. století

Pastorální konference 2014

6. – 7. června 2014, BJB Kroměříž

Témata přednášek a seminářů

Co je církev ve 21. století? (Alex Montoya) • Účel církve (Alex Montoya) • Budování církve a církevní růst (Jaroslav Kernal) • Jak praktikovat církevní kázeň (Alois Klepáček) • Současné trendy v církvi (Jiří Král) • Úsilí o čistotu a jednotu v církvi (Marcus Denny) • Poradenství a učednictví v církvi (Wesley Robinson) • Vedoucí v církvi (Lance Roberts) • Jak vypadá zdravá církev? (Alex Montoya) • Kázání církve (Alex Montoya) • Nevěsta na útěku (Meinolf Mellwig) • Role žen v církvi (Lance Roberts) • Jak (ne)zničit svůj sbor (Radek Kolařík) • Modlíci se církev (Alois Klepáček) • Zakládání sborů k Boží slávě (Alex Montoya)

Přihlášky

www.pastoralnikonference.cz

Sbor BJB Kroměříž, Moravcova 430/16, Kroměříž, 767 01
prihlaskykromeriz@gmail.com, 604 990 332 nebo 605 124 792

**Objednávky časopisu, knih, nahrávek a své připomínky,
názory, náměty nebo články posílejte na:**

zapasodusi@gmail.com

Nebo na adresu: **Zápas o duši, Veleslavínova 14
400 11 Ústí nad Labem**

Telefon do redakce: (+420) 411 440 021

**Dobrovolné příspěvky posílejte přiloženou složenkou nebo převodem z účtu.
Jako variabilní symbol použijte číslo uvedené na adresním štítku.**

Číslo účtu: 2600196560 / 2010 (Česká republika)
2600196560 / 8330 (Slovensko)

www.reformace.cz

Posláním občanského sdružení Reformace.cz je pomáhat jednotlivcům, místním sborům a dalším misijním organizacím naplňovat příkaz Pána Ježíše Krista nést Boží slovo do celého světa a vychovávat učedníky.

**Na webu naleznete: stovky nahrávek kázání a vyučování •
webový archiv časopisu Zápas o duši • úvahy a vyučování •
elektronické knihy • internetový časopis Reformace • staré
publikace ke stažení • videa • a další.**

**HCJB vysílání v Rádiu 7 (www.radio7.cz)
pondělí 23³⁰–0⁰⁰, středa 17¹⁵–17⁴⁵, čtvrtek 5⁰⁰–5³⁰**

Reformace

Internetový měsíčník pro církve reformovanou a stále se reformující.
Vychází v elektronické podobě vždy na začátku měsíce, můžete ho dostávat
emailem a zároveň je také k dispozici na našich webových stránkách.

ZÁPAS O DUŠI © vydává Reformace.cz, Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 6, IČ: 41605012

Redakce a administrace: Veleslavínova 14, 400 11 Ústí nad Labem

Odpovědný redaktor: Jaroslav Kernal

Redakční rada: Daniel Adamovský, Radovan Hynek, Petr Papež, Julie Petrecká,
Klára Steigerová, Pavel Steiger, Iva Suchá, Jan Suchý

Číslo 120, vyšlo 17. dubna 2014, ev. č. MKČR: E 11180

Tiskne Grafotechna print, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 – Stodůlky

Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**

ISSN 1804-2880